

et infelicitas, 213, 1; 215, 2. Ejus conditio et miseris. 228, 1: *Omnia labor hominis in ore ejus, sed anima ejus non implobitur*. Avarorum spinas et laquei, VI, 140, 1, 2: *Arma et gladius in via perverit*. Avari quo plus habent, eo plus torquentur, XVI, 169, 1, 2. In varias incidunt avaritas, lites, damna, VI, 383, 2: *Qui despicit deprecantur*. Avari chimeras sibi fingunt, Job, 434, 1. Eis dat opes Deus ad supplicium cupiditatis, XIV, 337, 1; VII, 122, 1; 2 et seq.: *Quid enim proderit homini de universo labore suo et affectione spiritus qua sub sole cruciatus est*, etc. Avarus suas opes cernens, nec ventrem, nec mentem pascit, VII, 211, 1: *Quid prodest possessori nisi quod cernit divitias oculis suis*. Avarus degit et versatur in tenebris, 218, 2: *Cunctis diebus vita sua comedit in tenebris et in curis multis*. Quod lumen habeat nocte, *ibid.* Cur complicare manus, et adere carnes suas dicatur, 170, 1. Cur sepultura decenti careat, 224, 2. Cur frustrata natus sit, 226, 1. Est abortivo infelicior, 225, 1.

2° Pecunia spirituales et aeternam avaritia mentem obtenebrat et excacat, XV, 196, 1. Ubi Christus ipse tribus argumentis vocat homines a studio divitiarum, *ibid.* Avaritia hominem in ruinam et exitum agit, X, 21, 1: *Si non in timore Domini tenueris te instanter*. Fidem et gratiam perdit avarus, XIII, 636, 1. Avaritia est honorum ariditas operum, 635, 2. Avari sunt pauperes virtutibus, VI, 388, 2. Obs clamantes Deus non exaudit, 109, 1: *Qui obtulerit aurem suam ad clamorem pauperis*. Caducis inebriantes amittunt aeterna, 73, 2.

Avari tres haeredes post mortem, IX, 311, 1, 2: *Cum morietur homo, hereditabit serpentes, et bestias, et vermes*. Nil proderunt tunc thesauri avaritiae acquisiti, V, 271, 1; 272, 2: *Nil proderunt thesauri iniquitatis*. Dum aliena invadit, non evadet supplicia, 330, 2: *Manus in manu non erit innocens malus*. Avari spes in morte perit, 318, 2: *Mortuo homine impio, nulla erit ultra spes*. Avari in iudicii die acerime puniuntur, XIII, 519, 2. Defuncti regno auro, XX, 200, 1, 2. Avaritia excludit a tenore colorum, XVIII, 652, 2. Quenam, 293, 2. Avari inexpleribiles opum cupiditiae et in gehenna siti laborant, XII, 555, 1, 2: *Argentum et aurum corvum non valebit liberare eos in die furoris Domini*. Avaritia ignis justo puniunt igne gehenna, XX, 200, 1: *Manducabit carnes vestras sicut ignis*. Triplici ardent igne avari, *ibid.*

III MEDIA AD AVARITIAM FUGIENDAM. — Avaris Deus misericorditer sepiam viam ad lucra, VIII, 308, 1: *Septiam viam tuam spiritus*. Quomodo ad Deum se convertant, XIII, 467, 2. Avaritia vincitur ab elemosinario, VI, 150: *Qui promptus est ad misericordiam benedicitur*.

IV° EXEMPLA. — Ex avaritia Hiel aedificavit

Jericho, ejus punitio, III, 637, 2. Avari cupiditate mortui cor in arca numeraria repositum, XIII, 385, 2; XIV, 281, 2: *Disperierunt omnes in voluti argento*. Avaritia Judam perdidit, XV, 598, 1. Exempla avarorum qui per aurum occisi sunt, XX, 200, 2. Avaritia dediti fuerunt Judaei, XIX, 515, 1. Aurum spernentium exempla, II, 313, 1, 2, 330, 1, 2.

AVE. Ave formatur ab hebraeo *Chava*, I, 109, 2. XVI, 18, 2 et seq. Ave salutacionis forma, XX, 637, 1. (Quid significet, *ibid.* Erat olim matutina salutatio, XVI, 16, 1.

AVERSIO. Aversio vultus est contemptus signum, X, 361, 1, 2. Aversio significat praevercationem in iis quae pertinent ad Deum, XII, 572, 2. Aversio voluntaria a fide est causa malitiae, XIX, 168, 1. Avertitur impius a Deo. Deique lege, timore et disciplina, V, 53, 2. Et ipse alios avertit, *ibid.*

AVES. Aves fuerunt primum vivens animal creatum, V, 289, 1, 2. Sunt inter animalia, minima, X, 172, 1. Quaelibet aves subinde a Latinis nominantur passeris, IV, 273, 1, 2. Aves in quibus convenient cum piscibus, I, 63, 2. Avium variarum miraculosa natura, 64, 2 et seq.; 67, 1, 2. Aves aliquae sunt semipiscis, quia volant in aere, et natant in aqua, XIV, 215, 2. Aves pene omnes cum sole occidente dormiunt, cum oriente canere incipiunt, 609, 2. Aves libenter cur collo resupinent, V, 264, 2. Aves pullos voce et cantu suo ad canendum erudiunt, VI, 210, 2. Aves Canariae docuerunt musicam, I, 65, 2. Canendo excitant homines ad laudem Dei, X, 379, 2. Aves Canariae stato et modico canant tempore, garrula perpetuo garrunt, XX, 74, 1. Alio ad pugnam incitantur, VI, 296, 2. Tardius in nido manent donec pulli cibum sibi querere queant, 337, 1. Ex eo alio volantes in varia incidunt incommoda, *ibid.*, 2. Pullos suos mire diligunt, X, 89, 2. Quae aves pullos severe educant, 192, 2. Nonnulla ex arboribus nascuntur, 296, 2. Aves ab avibus decipiuntur, V, 199, 1. Aves stolidae temere se in retia dant, 42, 2 et seq. Aves cum sui similibus volant, IX, 26, 2; 27, 1. Aves docuerunt homines medicinam et penitentiam, XII, 76, 2. Earum sagacitas per exempla ostenditur, 75, 1, 2. Aves omnes circumantur et discunt humanum sermonem, XX, 451, 2.

Aves quenam munda. I. lego Moysis, II, 64, 1 et seq. Ea recensentur, *ibid.*, et seq. Erant numero viginti, 67, 2. Qua de causa, *ibid.*, et seq. Significant viginti vicia potentum, et eorum qui habent spiritus sublimes, *ibid.* Aves non divisa ab Abraham in fodere, quid mystice et moraliter significant, I, 204, 1.

Aves gentibus pro numinibus erant, XVIII, 52, 1. Angeli symbolici aves cur dicantur, XIV, 215, 2. Aves sunt imago virtutum, IX, 26, 2; 27, 1. Avis paradisica est symbolum animi celestis, X, 382, 1. Aves sunt symbolum vagorum,

214, 1, 2. Avis inaro diaboli est, XXI, 241, 1. AVI. Avi tunc magis dicitur magis cognoscantur, quae patres filius, V, 427, 2. Cur magis eos Alligant, quam filii, VI, 194, 1.

AVIDITAS. Aviditas spiritualis unde ortum habeat, IX, 655, 2. Aviditas quanta sapientiae in nobis esse debeat, 137, 1.

AXIOMATA. Axiomata vocantur principia scientiarum, V, 47, 2. Axiomata multa Christi, philosophis paradoxa, XX, 290, 2. Axioma quo docetur quid agendum in veris divitiis multiplicandis, VII, 224, 1. Axiomata vitae prudentis traduntur in Ecclesiaste, 6, 1. Axiomata sex philosophorum fidei vere repugnantia, XIX, 86, 1. Axioma ducis reusandus de generoso milite, IV, 437, 2.

AZAZEL. Azazel rex Syriae Israelitas victos ferreis plaustri tritavit, XIII, 540, 1.

AZARIAS. Azarias quid hebraice significet, XIII, 42, 1. Azarias quem se vocat S. Raphael angelus, quis, IV, 289, 1, 2. Varie nominis versiones, *ibid.* Apud Hebraeos fuit nomen magnum, ideoque magnorum regum, principum, pontificum, etc., 290, 1. Est nomen non tam proprium quam appellativum, *ibid.*, 2. Vere vero Tobiae fuit Azarias filius Ana-

nia, *ibid.* Azarias fuit Jesus Christus et Apostolus, 299, 1.

Azarias sacerdos libere increpavit Oziam regem, XII, 179, 1.

AZAZEL. Azazel hircus quis sit, II, 104, 1. Est verisimile esse diabolum, quia sagis hirci specie colitur, 104, 2. Nomen hoc diabolus aliquis postea assumpsit, *ibid.*

AZYMA. Azymorum dies qui dicebantur, XV, 549, 2; XVI, 521, 1; XVII, 260, 2. Quando inchoabantur, II, 449, 1. Azymorum usus incipiebat cum Paschate, XV, 549, 4. Quator in illis observabantur, *ibid.* De victimis in illis offerri solitis, *ibid.* Quales erant, quando celebrandi, et quid mystice significant, I, 535, 1 et seq. Primus et septimus dies erant festi, II, 449, 2. Quid tropologicè septem dies azymorum significent, I, 536, 2.

In azymo conservavit Christus, non in fermentato, ut docent et faciunt Graeci, XVI, 521, 1. Azymus panis est panis afflictionis, cur, II, 455, 1. Septem diebus in paschate comedeatur, *ibid.* Panes azymi quid denotent, XVIII, 288, 1. Azyma sinceritatis et veritatis quae sint, 289, 2. Quid sit azymis vesci spiritualiter, 289, 4.

B

BAAL. Baal hebraice quid significet, XIII, 310, 2. Baal hebraice idem est quod dominus, herus, possidens, XII, 559, 1. Pomis idem est quod dominus, XIII, 55, 1. Baal quis deus; Hebraeis generale deorum nomen erat, XII, 71, 1; XVIII, 187, 1. Baal, Baalim, Bel, Bal, Belus, erat Jupiter Belus, primus deus Chaldaeorum, III, 637, 1; XIII, 309, 1; 340, 1, 2. Baal, idolum positum in templo a Manasse, ablatum a Josia, repositum sub Joakim et Sedecia regibus, VII, 559, 2. Positum fuit in parte aegilonari templi, *ibid.* Baal comedit labores peccatorum, XII, 42, 2. Baal cur multis uribus peccatorum a Scriptura, VIII, 234, 1. Baal-Hamon quid, 235, 2. Baal-Pharasin quis sit locus, XIII, 340, 2.

BABEL. Babel quid hebraice sonet, XX, 551, 2. De extractione turris Babel, I, 173, 1. Babel turris extructior duce Neurod, VIII, 502, 1, 2. Anno centesimo septuagesimo a diluvio, crevitque usque ad annum ducentesimum nonagesimum secundum, 502, 2. Fabrica turris Babel processit nativitate Abraham centum viginti duobus annis, *ibid.* De ejus altitudine, I, 173, 2. An eam extruentes peccarint, *ibid.* Peccarunt vanitate et superbia, *ibid.* Hanc extructionem cur Deus permisit, *ibid.* Ad eam videndam descensus quid significet, I, 174, 2. Procellis fuit dejecta, 176, 2.

BABYLON. Babylon duplex fuit, una in Chaldea, altera in Aegypto, XX, 400, 1. Babylon condita a Neurod, aucta est a Semiramide, post ever-

adornata est, XI, 268, 4; XIII, 62, 2; 251, 1. Ejus amplitudo, murorum spissitas, habitata fuit ut orbis miraculum, XI, 329, 4; XIII, 63, 4; 75, 1; XIV, 49, 1; XXI, 364, 2. Babylon quatuorve urbes uno murorum ambitu complexa sit, XI, 245, 2. Cur dicitur mons caliginosus, XI, 279, 2; XII, 194, 2. Sita est in loco palustri, *ibid.*, et 294, 1. Ejus horti pensiles, XI, 279, 2. Vocatur orbis ad frequentiam, 281, 1. Erat constructa ad delicias, *ibid.*, 2. Cur dicitur mare, 326, 1. Cur imit desertum, 327, 1. Alluitur a Tigri et Euphrate, 535, 2. Cur dicta profundum et maro, 545, 1, 2; XXI, 310, 2. Ea quomodo Hierosolymae esse dicatur ad aquilonem, cum potius ad orientem sit, XI, 587, 2; XII, 452, 2. In Babylone moris fuit, ut satrapa portae urbis praesidens neminem in urbe ingredi permitteret, nisi prius staluam regis adorasset, XIII, 38, 1, 2. Babylonis structura quomodo et cur superbioret Nabuchodonosor, XIV, 230, 1.

Ignis destruenda a Persis dicitur, XI, 571, 2. Et deserenda a suis negotiatoribus, 572, 2. Babylonicis excidii causa, XII, 32, 1. Fuit calix aureus propter opes et luxum, 326, 2. Dicitur esse in manu Domini, *ibid.* Ipsa quasi calix propinavit aliis gentibus iram et supplicia Dei, *ibid.* Idem calix notat opes, luxum et idololatriam, quam ipsa aliis gentibus innoxit, *ibid.* Cur dicitur mons pestifer, cum esset sita in monte humili; ejus rugitudo, 329, 1; 332, 2. Quare vocetur area tritum Persarum, 330, 2. Ipsa sedes impietatis est, XIV, 416, 2. Item domus idololatriae et scelorum,

XIV, 422, 1, 2. An futuras Antichristi locus natalis. XIX, 161, 2.

Babylon quomodo a Cyro illaqueata sit, XII, 321, 1. Quomodo sit capta a Persis et quando, *ibid.*, XIII, 75, 1, 2. Quia, scilicet, Deus aperuit armarium suum, facta devotio Euphratis in alveos, XII, 321, 1. Babyloniorum stupor adventante Cyro rege Persarum, XI, 280, 1, 2. Per Cyrum subacta Judaei liberati sunt, XVIII, 47, 1. Quando a Dario Hystaspis expugnata. XIV, 373, 1, 2. Quomodo ea expugnatio peracta, *ibid.*, 2. Ejus vastationem perfecit Alexander, XI, 281, 1.

Babylon meretricis magna cum qua fornicati sunt reges terrae quo sit, XXI, 305, 1, 2. Babylon Chaldaeorum metropolis an intelligatur per meretricem magnam in Apocalypsi descriptam, 306, 1. Babylon an coctus impiorum, 305, 1, 2. An mahometismus, 306, 2. An Constantinopolis et Babylon Chaldaeorum regum sedes, *ibid.* Est Roma ethnica qualis fuit olim, et tempore Antichristi futura est, 314, 1. Babylon capitur pro Roma a S. Petro, XX, 400, 2. Illam non adit S. Joannes jam senex, 637, 2. Quid sit bestia coccinea super quam sedet, 311, 2. Ejus poculum aureum quo sit, 313, 1. Babylonis Chaldaeae excidium et ruina fuit typos exordii Babylonis Romanae, XII, 322, 2; XXI, 324, 1; 352, 2. Quanta ejus futura vastitas, XXI, 324, 1. Cur Babylonis nomine eam vocet Joannes, *ibid.* Cur id excidium describat, *ibid.* In ea puniatur et Romae ethnicae persecutions, 2. Cum ea occidit orbis, *ibid.* Vocatur meretrix, mercatrix, caupona, 325, 1. Ejus deliciae, 329, 1. Mercatura et avaritia, 330, 2. Ejus veneficio, 331, 1. (*Vide Roma.*)

BABYLONIUM. Babylonii in vexillis et labaris columbam praerebant et inde exercitus eorum dicitur columba, XII, 199, 2. Babylonii cur in bello vestibus rubris uterentur, XIV, 428, 2. Babylonium virgines et sponsae stupro et ejus pretio Venerem cohibent, XII, 462, 1; XVIII, 54, 1; 677, 2; XXI, 317, 1. Babylonii ea nocte occisi qua epulabantur et convivabantur pervigilium agentes culpam deorum suorum, XIII, 75, 2. Quomodo a Cyro oppressi, *ibid.* Babylonios subactos cur Xerxes jussit voluptatibus indulgere, XIII, 341, 2.

BABYLONICUM IMPERIUM. Babyloniorum imperium incipit a Baladan, IV, 761, 1. Cur vocetur caput aureum, XIII, 21, 2. Quia fuit ceteris diturnius et antiquus, *ibid.* Item quia in Chaldaeorum imperio effloruit sapientiae pretium et aestimatio, XIII, 22, 1. Item quia blandius et suavius, *ibid.* At potius quia fuit felicissimum, gloriosissimum, famosissimum amplissimum, *ibid.*, 2. Item quia primum tempore, *ibid.* Item quia Babylonii auri erant studiosissimi, 23, 1. Item quia crevit ex hostium inertia et luxu, *ibid.* Quamdiu id steterit, 30, 1.

BACCHIDES. Bacchides a Demetrio cum copiis missus contra Judam, IV, 447, 2. Jerusalem frustra obsidet, 455, 1. Ipsi contra Judam Machabaeum

victoria cessit, sed cruenta et pendenda, 456, 1, 2. Cautè ictum Jonathae declinavit, 459, 1, 2. Bethbessen frustra obsedit caeso Odare duce suo, 460, 2; 461, 1. Hinc iram vertit in apostatas Judeos, *ibid.*, 2. Pacem cum Jonatha facit, *ibid.*

BACCHUS, BACCHANALIA. Bacchus priusquam nasceretur, habuit cornua et cur, XXI, 259, 1, 2; 279, 1, 2. Bacchum cur emittisse dicantur Pardales, XIII, 88, 1. Ejus navis describitur, ejusque instrumenta et remiges, VI, 210, 2. Baccho post victoriam praemium fuit templum magnificentum, XXI, 371, 1. Bacchus cur dictus ignigena, XI, 458, 2. Bacchus nocturnus et comus qui fuerit Deus, XVIII, 225, 1; 507, 2. Cur dicitur crudelis, VI, 484, 1. Bacchus celebratur per feminas potius quam per viros, X, 7, 2. Hedera coronabatur, 147, 1. Et canebatur hymnus in mensa, 149, 2. Baccho cur litaretur caper, quasi vitis vastator, XIII, 102, 1. Bacchum coluit Salomon, III, 613, 1. Bacchus bacchantes suos ideo coronavit, ut minus a vino laderetur, hedera suo frigore ebrietatem restinguente, XII, 673, 1, 2. Bacchus et Venus consumunt opes multorum, 422, 2. Ejus quatuor filiae et noxae, VI, 204, 2. Bacchus vitis inveniens est noxer, XI, XIV, 32, 1.

BACCHANALIA sunt dies stultorum, IX, 454, 2; 516, 1. Bacchanalia festa quomodo celebrari solita, IV, 522, 1. Sunt probrum christianismi, IX, 527, 2. Bacchanalibus grassatur impietas; hinc eo tempore viri boni Dei indignationem precibus avertere satagunt, 423, 2. Bacchanalia suggillantur, 503, 2.

BALADAN. Baladan rex Babylonis, idem qui Nabonassar, XI, 484, 1, 2. Ejus filius Merodach cur legatos ad Ezechiam miserit, *ibid.*

BALAAM. Balaam an fuerit propheta Dei, an diaboli, II, 311, 2. Unde fuerit oriundus, 312, 1. Quomodo dicitur ex Bosor, XX, 461, 2. Oracula sua pretio vendens, item benedictiones et maledictiones suas, simoniacus fuit, II, 312, 2; XVII, 200, 1. In quo deliquit, XX, 674, 2. Ejus avaritia, 461, 2. Ejus caecitas, 462, 2. Quare cum asina contenderet, *ibid.* Balaamum diabolum consulere volentem praevenerit angelus Dei, X, 480, 2. Erexit aras non Deo, sed Baal, II, 318, 1. Quomodo eum Deus direxerit ut debuisset benedicere Israeli, 317, 2. Israelitis non tam maledixit quam benedixit, V, 480, 1; XXI, 52, 1. Monsi tamen adhuc in in pietate, II, 320, 1. Eis male benedixit, VI, 3 44, 1. In quo fuerit filius Israel scandalum, XVIII, 324, 1. Iuppim ejus consiliis, II, 331, 1, 2; 377, 1, 2. Quid suaserit regi Balae ad perniciem Israelis, V, 268, 1, 2; XIV, 131, 1; XXI, 52, 1. Prophetat de Christo et de stella apparitura sub ortum Christi, II, 322, 1; XV, 75, 1. Prophetat de Romanis, II, 335, 2. De Amalec, 336, 1. De Cimeis sive posteria Jethro 336, 1. Ejus mors, XX, 462, 1. Est scholae haereticorum, XX, 674, 2.

BALENA. Balena unde dicitur, X, 413, 1. Farum mira vastitas, 413, 2. Balena ducitur a pisciculo musculo, XX, 152, 1. Balenae aquarium pontes evomunt, XXI, 251, 1. Balena mire amat fetus suos, X, 90, 1. Balena captu difficillima, Job, 767, 1. Non cicuratur, 770, 1. Balena non fuit cetus qui Jonam devoravit, XIV, 38, 1.

BALNEA. Balnearum pericula, quamque caute adhaerenda, XIII, 182, 1, 2. BALSAMUM. Balsamum ubi nascatur, IX, 644, 1. Judaeae proprium fuit, VII, 94, 2. In Engaddi copiosum fuit, et juxta illam solam urbem colligebatur, *ibid.* et IX, 635, 2. Et vitis putatur, VII, 580, 2. Quomodo et a quo a Judaea in Aegyptum translatum, IX, 645, 1; XII, 852, 2. Balsamum secum in Aegyptum traxit Jesus eo fugiens, et quomodo id illic proveniat, VII, 94, 2; XV, 83, 2. Balsami hortus non dat ea se fructum in Aegypto, nisi irrigante fonte virginis, XXI, 405, 1. Quomodo colligitur, IX, 644, 2. Inter aromata excellit, stillat opobalsamum, *ibid.*, 1. Ejus odor musculum et fortem habet virtutem, *ibid.*, 2. Ejus pastu viperarum venenum amittunt, 645, 1. Putredinem areolet, cujus rei sit symbolum, V, 282, 2. Quomodo id adulteretur, IX, 647, 2. Sinceri balsami virtutes, *ibid.*

BALTASAR, seu BALTHASAR. Baltasar rex Babyloniorum convivium instituens, quis fuerit, XII, 317, 1; 430, 1; XIII, 67, 1, 2; 68, 1. Fuit idem qui Merodach et Evilmerodach, dicitur item Labonitus et Nabonitus, *ibid.* Quot annos regnavit, XIII, 68, 1. Fuit ultimus Babyloniorum rex, XII, 430, 1. Ejus vecordia et praesidentia, XIII, 68, 1. Ejus superbia, XI, 291, 1. Quomodo retusa, *ibid.*, 2. Ejus mater sapientissima fuit femina, XIII, 79, 1. Sententia in eum vespere in convivio lata, eadem nocte executioni mandata est, 75, 1. Baltasaris factum, Job, 155, 1; 447, 2. Repente a Deo fuit castigatus, XII, 18, 2. Turpiter a Cyro victus est, XI, 286, 1. A Cyro caesus factus est fabula omnibus gentibus, XIV, 229, 1. Interfectus est a Persis, non vero benigne habitus, contra Josephum, *ibid.* Ob sacrilegium est punitus a Deo, *ibid.*, 2. Projectus in fossam promissae cum aliis, XI, 293, 1, 2. Et nemo de stirpe patris successit, *ibid.* Ejus filii occisi, *ibid.* Computatione sua perdidit monarchiam Babyloniorum quam Nabuchodonosor creaverat, V, 309, 1.

BALTASSAR, vel BELTSASAR. Baltassar vel Beltsassar quid sonet, XIII, 11, 2. Erat id nomen apud Chaldaeos regale ac divinum, 53, 2. Ita est dictus Daniel, II, 2.

BAPTISMUS. I. BAPTISMI DEFINITIO ET NOMINA. — Baptismus vel baptisimus dicitur, XVII, 241, 1: *visi* baptismum quod praedicavit Joannes. Ejus dignitas et nomina, XX, 341, 2; 342, 1. Salvo facti baptismi, non carnis depositio sordium, sed conscientiae bonae interrogatio in Deum. Baptismus non significat doctrinam. XVII, 350, 1, 2: *In quo ergo captivati estis. Quomodo dici possit verbum*

Dei vivi, XX, 271, 2: *Renati non ex semine corruptibili, sed incorruptibili per verbum Dei vivi. Cur dicitur regeneratio, XV, 433, 1. Est renovatio et lavacrum regenerationis, XIX, 337, 2: Salvos nos fecit per lavacrum regenerationis et renovationis Spiritus sancti. Cur dicitur illuminatio, XVI, 461, 1; XIX, 73, 1: Quisripuit nos de potestate tenebrarum, XVI, 400, 1: Impossibile est enim eos, qui semel sunt illuminati, 462, 2: Rememoramini pristinos dies in quibus illuminati, XX, 66, 4: Omne datum optimum et omne donum perfectum, deorsum est, descendens a Patre luminum. Baptismus est professio christianismi et legis evangelice, IV, 349, 2: Tunc Achior videns virtutem quam fecit Deus Israel, relicto gentilitatis ritu, credidit Deo et circumcidit carnem praeprii sui, XVIII, 561, 1: Testiflor omni homini circumcedenti se, quoniam debitor est universae legis faciendae. Unicus est tantum baptismus, 624, 2: Unus Dominus, una fides, unum baptismum. Cur Christus mortem suam vocat baptismum, XVI, 483, 1: Baptismo autem habeo baptizari. Quid sit baptizari pro mortuis, XVIII, 406, 2: Alioquin quid facient qui baptizantur pro mortuis, si omnino mortui non resurgunt.*

II. BAPTISMATUM DISTINCTIO. — Baptismus est duplex, aquae et sanguinis, XVI, 621, 2: *Et confiteor credit sanguis et aqua. Etiam triplex est, fluminis, flaminis, et sanguinis, XV, 105, 1: Ipse vos baptizabit in Spiritu sancto et igne, XVII, 54, 1. Vos autem baptizabimini Spiritu sancto, XIX, 399, 2: Non rursus facientes fundamentum... baptismatum doctrinae. Baptismus Spiritus sancti vocatur ejus effusio in Pentecoste et differt a baptismum aquae, XVII, 53, 2, et seqq. Baptismi vatum in defectu baptizantis vel aquae sufficit, XVI, 340, 1.*

III. BAPTISMI INSTITUTIO. — Quando baptismus sit a Christo institutus, XV, 407, 1: *Tunc venit Jesus a Galilaea in Jordanem ad Joannem ut baptizaretur ab eo. XVI, 340, 1: Nisi quis renatus fuerit ex aqua et Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei. Quando institutus et obligare coepit, XVII, 53, 2: Joannes quidem baptizavit aqua, vos autem baptizabimini Spiritu sancto. Eum instituit Christus, jam a Joanne baptizatus, sed ejus suscipiendi necessitatem indixit post mortem in Pentecoste, XV, 414, 1; XVI, 340, 1. Ante mortem tamen Christi vim habebat expediendi peccata, VI, 357, 1, 2: *Post haec venit Jesus... in terram Judaeam, et illic morabatur... et baptizabat.**

IV. BAPTISMI MATERIA ET FORMA. — Ejus materia est aqua, XVI, 339, 2: *Nisi quis renatus fuerit ex aqua. Ejus forma, XV, 657, 1, 2: Doceat omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti. Ejus forma non est deprecatoria, sed consecratoria et sacramentalis, XVIII, 602, 1: Christus dilexit Ecclesiam et seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret, mundans lavacro aquae*

in verbo vitæ. Ejus formam aut materiam variam baptismis evertit, XVIII, 624, 1. Baptismus in nomine solo Christi an valeat, XVII, 102, 2: *Baptizetur unusquisque vestrum in nomine Jesu Christi*, XVIII, 106, 2: *Quicumque baptizati sumus in Christo Jesu*. Baptizari in nomine Christi quid sit; 252, 1: *Numquid in nomine Pauli baptizati estis*. In Christo dupliciter baptizatur, 106, 2.

DE BAPTISMI RITUS. — Ejus ritus, XIX, 337, 2. Baptizandus interrogandus an velit baptizari, XX, 341, 2: *Salvos facit baptismus, non carnis depositio sordium, sed conscientia bonæ interrogatio in Deum*. Baptizandi olim recitabant symbolum fidei ob spem æternitatis et resurrectionis, XVIII, 406, 2. Baptismo præmitti non debet pedum ablutio, XVI, 524, 2 et seqq. *Respondit Jesus, et dixit ei (Petro): Quod ego facio, tu necis modo, scies autem postea*. Baptizandi olim oculos et manus in celum elevabant, XX, 341, 1, 2. Baptizati Christum mortuum et sepulchrum representant, XVIII, 107, 1: *Quicumque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus*. Baptismus est figura mortis Christi, et figura crucis, hinc baptizandus cum Christo crucifigitur, 109, 2: *Hoc scientes quod velus homo noster simul crucifigitur est*. Baptismus solemniter celebrari solet in sabbato sancto, XVIII, 106, 2. Hinc representat sepulchrum Christi et peccatoris, *ibid.*, et XIX, 87, 2: *Consepulsi et in baptismo*. Quare baptizati oleo unctantur, XVIII, 334, 1. Cur olim induebant calceos albos, et vestem candidam, 107, 2; XX, 276, 2: *Stetit modo geniti infantes*; 300, 1: *Quasi liberi, et non quasi velamen habentes maillium libertatem*; 686, 2: *Odiertes et quæ carnalis est, maculatam tunicam*. Item coronabantur, 286, 1 et seqq.: *Vos autem regale sacerdotium*. Cur recens baptizatis olim daretur vinum, lac et mel, VIII, 71, 1: *Favus distillans labia tua, sponsa, mel et lac sub lingua tua*, XI, 690, 1. Fenite, omite absque argento, et absque ulla commutatione, vinum et lac, XVIII, 268, 1: *Tanquam parvulus in Christo, lac vobis potum dedit*. Baptizatis olim mox a baptismo dabatur Eucharistia, XIV, 474, 1. Quamdiu is mos duravit, *ibid.*, 2. Baptizati olim cum vestem candidam in baptismo acceptam deponerent, cur ejus loco agnum cererum acciperent, XII, 404, 1: *Et ego quasi agnus mansuetus*, XXI, 124, 2. Baptizati dicuntur nomen dare Christo, unde eorum nomen catalogo fidelium inscribuntur, XI, 541, 1: *2. Iste dicitur; Domini ego sum, et ille vocabit in nomine Jacobi*.

DE BAPTISMI MINISTRO. — Baptismus ab hæreticis collatus validus est, et baptizatos sanctificat, VIII, 280, 2: *Spiritus sanctus disciplinæ effugiet Actum*, IX, 443, 1: *Non est speciosa laus in ore peccatoris*, X, 193, 2: *Ab imitando quis mandatur*, 210, 2: *Qui baptizatur a mortuo et iterum vivit cum. quid proficit lavatio ejus?* V. 268, 2;

473, 2: *Victima impiorum abominabilis Domino*, XVI, 464, 2: *Seimus autem quia peccatores Deus non audit*. Baptismus infidelium esse mendacem et vanum docebat Donatiste, XII, 129, 2: *Plaga mea... facta est mihi quasi mendacium agrarum infidelium*. Baptizari a mortuo quid sit, X, 210, 2.

VII DE BAPTISMI SUBJECTO. — Baptismus omnes obligat, et est ad salutem necessarius, non tamen parvuli eo obligantur, XV, 718, 2: *Qui creditur et baptizatus fuerit, salvus erit*, XVI, 403, 2. Est infantibus fidelium non minus necessarius quam aliis, XVIII, 192, 2: *Quod si delibatio sancta est, et massa. Baptismus cur olim multi differrent*, XX, 531, 2: *Si dixerimus quoniam non peccavimus, mendacem facimus eum*. Quæ ad eum requiritur dispositio, XX, 341, 2. Est pactum inter Deum et baptizatum, *ibid.* Baptismi sacramentum non confert gratiam fidei suscipientibus, nisi sublata per penitentiam fictione, VIII, 280, 2: *Spiritus sanctus disciplinæ effugiet factum*. Baptizandi majores dolere debent de peccatis admissis, XVIII, 195, 2: *Sine penitentia sunt dona et vocatio Dei*. Baptismus requirit in adultis attritionem, XVII, 102, 2: *Penitentiam agite et baptizetur unusquisque vestrum*. Non indiget penitentia satisfactoria, XVIII, 195, 2. Baptizati adulti sunt prope multorum dierum, XI, 753, 1, 2: *Non erit ibi amplius infans dierum*.

VIII DE EFFECTIBUS BAPTISMI. — Baptismi vis et efficacia, XII, 752, 1: *Effundam super vos aquam mundam et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris*; XVII, 151, 1: *Qui curabuntur omnes*; XVIII, 107, 1: *In morte ipsius baptizati sumus*, 547, 2: *Quicumque in Christo baptizati estis, Christum induistis*, XX, 342, 1. Unde ea vis et efficacia manarit, XII, 832, 1: *Et erunt pisces nulli satis, postquam venerint illuc aquæ ista*. Baptismi effectus novem, XII, 752, 1. Justificat parvulos ex opere operato, XIV, 61, 1: *Et ego non parcam Nive civitati magna, in qua sunt plusquam centum viginti milia hominum, qui nesciunt quid sit inler dexteram et sinistram suam*. Non operatur ex opere operantis, sed ex opere, XVIII, 252, 1: *Numquid in nomine Pauli baptizati estis?* Non est tantum justitiæ signum contra novantes, XVIII, 517, 2; 662, 2. Plane per eum peccata remittuntur, XVIII, 82, 1: *Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum*. Baptizati plane justificantur, sine ulla peccati reliqua, XVIII, 130, 1: *Nihil ergo damnationis est tuis qui sunt in Christo Jesu*. Baptismus est velut uterus Ecclesie, IX, 72, 2. Initium sapientie timor Domini, et cum fidelibus in vulva concretus est, 71, 2. Est mors criminum et vitæ virtutum, XII, 752, 1, 2. In eo spiritaliter renascimur, XVI, 339, 1: *Nisi quis renascitur*.

1 hic in memoriam revocare attit decimus verba Scripturæ quæ hic et alibi in eodem sensu profertur, deesse locum difficultatis quæ contra veritatem hic assertam afferuntur.

nis fuerit ex aqua et Spiritu sancto. In eo incorporamur Christo, et per eum velut iterum creamur, XVIII, 603, 1: *Passus enim sumus factura, creati in Christo Jesu in operibus bonis*. In baptismo aliquando visibiliter datus Spiritus sanctus, XVII, 197, 1: *Oraverunt pro illis ut acciperent Spiritum sanctum, nondum enim in quemquam illorum venerat*. Per eum semper datur ejus gratia, XVII, 243, 1.

Per baptismum infantibus induuntur virtutes, XX, 276, 2. Baptismus ascribit in Ecclesiam, est tessera Ecclesie, XV, 107, 1. Quomodo in eo signati sumus, XVIII, 424, 2: *Qui unxit nos Deus, qui et signavit nos*. Baptizati omnes, sive boni, sive mali, sunt in Ecclesia, XVIII, 375, 1: *In uno Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus*. Baptismi dies est die redemptionis, XVIII, 647, 1: *In quo signati estis in die redemptionis*. Baptizati non sunt tentationum expertes, ut docet Jovinianus, Job. 180, 1: *Militia est vita hominis super terram*.

IX DE TYPIBUS BAPTISMI. — Baptismus per arcam Noe representatur, XX, 340, 2: *In qua (arca) pauci, id est, octo animæ salvæ factæ sunt per aquam, quod et vos nunc similis formæ salvos facit baptismus*. Conferitur cum diluvio, *ibid.* Quomodo ejus typus est maris Rubri transitus, XVIII, 338, 2 et seqq.: *Omnes in Moyse baptizati sunt in nube et in mari*, XXI, 290, 2: *Et vidi tanquam mare vitreum*. An dici possit mare vitreum, XX, 290, 2; 102, 1. Baptismi ablutio præsignificata, XI, 113, 2: *Lavamini, mundi estote*. Cur nobis comparetur, XI, 316, 1: *Ecce Dominus ascendet super nubem levem*. Baptismus an sit fons patens domui David, XIV, 516, 1: *Eril fons patens domui David et habitantibus Jerusalem, in ablutioem peccatoris*. (Vide CIRCUMCISIO.)

X DE BAPTISMO JOANNIS. — Baptismus Joannis qualis esset, et in quo a Christi baptismo differret, XV, 98, 1: *Et baptizabantur ab eo in Jordane confitentibus peccata sua*. Fuit diversus a baptismo Christi, XVII, 350, 2: *His auditis baptizati sunt*. Ille huic preludebat, XV, 104, 1: *Ego quidem baptizo vos in aqua in penitentiam*. Disponebat ad baptismum Christi, XVI, 316, 2: *Ego baptizo in aqua, medius autem vestrum elati quem vos nescitis*. Illius quæ fuerit forma, XV, 108, 2; XVII, 350, 2. Denotat doctrinam et omnem predicacionem ejus, XV, 468, 1. Quamdiu duravit, XVII, 327, 1.

BARABBAS. Barabbus insignis fuit latro, huic tamen Christus postpositus, XV, 602, 2 et seqq.; 605, 2. Quid vox sonet, 602, 2; 604, 2. Per culicem a pharisæis excolatum denotatur, XV, 493, 2.

BARAC. Barac non fuit consanguineus Debborre, sed externus, III, 434, 1.

BARACHIEL. Barachiel quid proprie significet, XXI, 21, 2. Ejus emblemata, 22, 1.

BARBA. Barbam radere Judæis vetitum, II, 426, 2. Barbam cur non raderent sacerdotes Judæi,

XII, 834, 2. Barbam alicui præscindere apud veteres ingens erat probrum, XI, 558, 1; XII, 540, 1. Barba est decor viri et symbolum virilitatis, XI, 598, 1; XII, 540, 1. Ea decet viros, II, 126, 2. Multarum rerum est symbolum, *ibid.* Barba intonsa erat symbolum penitentiae, V, 151, 1. Barba tenus philosophus et cordatus vir sunt Deo exosi et ludibrio hominibus, 540, 2. Anicetus Pontifex clericis barbam non auit, II, 426, 2. Eam præsci clericis alebant, et Apostolorum icones barbam præferunt, 127, 1.

BARBARI. Barbarus vox græca est, et a Græcis per onomatopœiam facta, XVIII, 43, 1; 389, 2. Sic dictus omnis qui aliam quam græca et romana lingua loqueretur, *ibid.* Barbari etiam symbolum in scientiis suis suis, XIII, 223, 2. Barbarorum omnium vitium commune miseri cum matre, filia, sorore, etc., IV, 343, 2. Barbari nonnulli filios occidunt, II, 27, 2.

BARCOCHEBAS. Barcochebas, id est filius stellæ, fuit insignis sub Adriano imperatore impositor; ad rebellandum Romanis Judæos excitavit, XII, 541, 2; XV, 73, 2; XVI, 387, 2; XXI, 677, 1. Finitus esse Messiam, XV, 609, 1. Fuit stultus Judæorum pastor, XIV, 497, 2.

BARLAAM EREMITA (S.). S. Barlaam eremita non alio vive annos computabat, quam quos Deo dedicasset, XIV, 429, 2. Quo astu ad Josaphat additum sibi paravit et eum converterit, V, 575, 2; XVII, 315, 2. Per apologos Josaphatium regem docuit, IX, 26, 1. Oblatam a Josaphat peccantiam rejecit, XV, 260, 1. Josaphat suavit ut semper cogitaret se hodie cepisse Deo nasci, et hodie frui vitam, III, 551, 1; IX, 203, 1; XIX, 382, 2.

BARNABAS (S.). S. Barnabas prædici venditi pretium ad pedes Apostolorum posuit, XVII, 138, 2. Dictus est et Joseph, *ibid.* Cur dictus filius consolationis, *ibid.* Nominis Barnabæ etymon, 139, 1. Fuit Levites, 2. An fuerit Cyprus, *ibid.* Ejus prosapia, *ibid.* S. Paulum ad Apostolos introduxit, eum ut suspectum habentes, 222, 1. Fuit condiscipulus et socius S. Pauli, 250, 1; XVIII, 473, 1, 2. Non minus fuit Apostolus quam alii, XVIII, 39, 1. Latuit in persecutione Herodis, XVII, 273, 1, 2. An fuerit episcopus, 276, 1. Cur a S. Paulo discesserit, an in Italiam venerit: in Cypro pro Christo martyri occubuit, 304, 2 et seqq. Cur a Lycaonia vocetur Jupiter, 289, 2. Judaice se gessit, XVIII, 530, 2. S. Matthæi Evangelium propria manu descriptum circumtulit, XV, 9, 2; 49, 1. Cur Evangelium S. Matthæi secum sepehri voluit, XVIII, 46, 1. Ejus ologium, XVII, 249, 2; 276, 2; XXI, 129, 2.

BARSABAS. Barsabas quid proprie significet, XVII, 70, 2. Unde vox formetur, *ibid.* Ab insigni vitæ sanctitate et justitia, æque ac frater ejus, vocatus est Justus, *ibid.*

BARTHOLOMÆUS (S.). Bartholomæi nominis etymon, XV, 257, 1. An ipse sit Nathanael, id videtur esse probabile, XVI, 322, 1; XXI, 394, 1.

Non fuit sponsus in Cana, nec ortus s regibus Egypti. XV, 257. 4. Evangelium S. Matthaei secum ad Indos detulit, 502; 591. Quando sit occisus, XVII, 9, 1. Cruci affixus et capite truncatus fuit, XVII, 534, 2. Cur sardio gemmae comparatur, XXI, 391, 1. Ejus typus fuit nubes, XXI, 397, 1.

BARTIMEUS vocatus est caecus ille juxta Jericho, XV, 704, 2. Triplex vocis hujus etymon, *ibid.*

BARUCH Baruch propheta qua aetate floruerit, *ibid.* Ejus nomen quid sonet, XII, 426, 2. Ipse fuit nobilis, ejus frater fuit Saraias princeps, XII, 426, 2. Ejus majores qui fuerint, et an fuerint prophetae, *ibid.* Scriba Jeremiae fuit, 255, 2. Quid scribat, XI, 60, 1. Prophetias Jeremiae diverso tempore editas collegit, neglecto ordine et tempore, XII, 31, 2; 333, 2. His clausulam addidit, 333, 2. Nec non quemdam ex se, et praesentim caput ultimum, 335, 1. Scripsit post eversam Jerusalem, XII, 428, 1. Ejus liber an sit canonicus, 426, 1. De fide est esse canonicum, *ibid.* Ejus libri argumentum, *ibid.*, 2. Ejus auctor Jeremias, Baruch nonnisi ejus scriba, *ibid.* Cur doluerit, 287, 4, 2. Quomodo quae sit sibi grandia, *ibid.*, et 288, 1. A Judaeis creditus favore Chaldaeis, 281, 1. Per omnia Jeremiae assecta est, 426, 2. Vasa templi quae ditiores Judaei a Chaldaeis pretio redemerant, in Jerusalem remisit, 429, 1.

BASAN Basan fuit regnum Og gigantis, XI, 429, 1, 2. Ejus limites et felicitas, *ibid.* Basan erat locus compensus, XII, 772, 1.

BASILICA Basilica quid proprie diceretur, XIV, 484, 2. Basilica graece est domus regis, IV, 377, 1. Basilica dicta sunt templa a regibus, vel in palatio, vel juxta palatium aut alibi pro toto regno, sumptu regis aedificata, XIII, 615, 4. Basilicae Bethelhemitice descriptio, XIV, 414, 2. Sultanus Egypti eam expoliare non est ausus, 115, 1. Turcis et Saracenis etiamnum est venerationi, *ibid.* Basilicae priscae Romae adhuc supersunt, palatium eversis, V, 416, 4. Basilica S. Petri in Vaticano quam magnifica et celebris sit, XX, 235, 1, 2. Basilica S. Petri Romae quotidie renovatur et expolitur, XVI, 335, 4, 2. Basilica S. Pauli Romae, in quam corpus ejus illatum, magno in honore fuit, XVIII, 16, 2. Eadem magnis donis ornata a S. Gregorio et Sergio pontificibus, 17, 1. Basilicae aliae S. Paulo aedificate, *ibid.* (*Vide TEMPLUM.*)

BASILIDES Basilides haereticus omnipotentem Deum portentoso nomine *Abrasax* vocavit, XIX, 268, 4. Per angelos mundum hominesque fabricatos asseruit, 94, 2. Negabat veram Christi humanitatem et carnem, XX, 501, 2. Dicebat Christum tempore passionis in Simonem Cyrenaeum mutatum, et Simonem pro eo crucifixum, XV, 614, 2; XIX, 53, 1; 78, 2. Fuit magister luxurie, XVIII, 336, 2. Ejus dogmata passim refutat apostolus Paulus, 49, 1.

BASILISCUS Basilisci serpentis descriptio, VI,

208, 2 et seqq. IX, 402, 2. Basilisci serpentis forma, virulentia et incessus, XII, 78, 2. Enocatur s speculo, V, 208, 2. Est invidi typus et imago, V, 438, 1; IX, 412, 2. Item ateritabes, IX, 504, 1. Item feminarum, X, 379, 2. Ei comparatur Chabed Judaeos invadentes, XII, 78, 2.

BASILIVS (S.) S. Basilivus laudatus quod corruptos academiae Atheniensis mores devitarit, IV, 270, 4. Athenis non noverat nisi suas plateas unam ad templum, alteram ad scholam ducentem, X, 558, 1; XVI, 82, 2. Ejus silentium tredecenne, XX, 75, 2. In eremo orationi et sacrum litterarum studio vacavit, 1, 10, 4; XIII, 313, 2. Sacrae Scripturae impense studuit, X, 301, 4. Praeparatio S. Basilii ad contemplandum, X, 287, 1.

Basilii sermo fontem perennem representat, V, 563, 4. Ejus efficacia in docendo, XV, 218, 1. Ejus vox erat tonitru, quia vita ejus erat fulgur, XVI, 384, 1; 599, 4; XXI, 4, 2. Ejus sanctitas ostensa S. Ephrem, II, 232, 2. S. Ephrem linguae graecae cognitionem impetravit, XVII, 88, 2. Ejus pallor et macies e jejuniis, V, 551, 4; VI, 409, 2. Non peragebat sacrificium nisi divina visio ei ostenderetur, II, 53, 2. Ejus in sacris obaudiis majestas, X, 541, 2; 542, 1. Ei visus est Spiritus sanctus insidere in specie columbae igneae, dum in Jordane sacra perageret, XV, 112, 2. Magnam aegrorum curam gessit, IX, 256, 2.

Basilii constantia in Dei cultu et honore tuendo XIII, 83, 2. Ejus in periculis constantia animi, XX, 48, 2. Erat adamans et magnes, XII, 524, 1. In quo Achilli comparatur, V, 80, 2. In quo fuerit similis arietis, VI, 472, 4, 2. Ejus libertas adversus Valentem imperatorem, XIII, 83, 2. Vultu suo angelico Valentem terruit, XVII, 163, 2 et seqq. Valentis imperatori mortem minitanti quid responderit, X, 34, 2. Quam heroice resisterit Valentis imperatoris praesidi, XII, 22, 1. Praefecto necem minitanti constanter respondit, mortemque in vohis habere se ait, XVIII, 151, 1. Peregrinum in hoc mundo se credidit, XIX, 478, 2. Fuit cosmopolita, I, 184, 2. Ei caelum patria erat, XVI, 105, 1. Demostheni coco de theologia disputare volenti quid responderit, VI, 306, 4; IX, 128, 2.

S. Basilivus Isaiam commentario illustravit, XI, 99, 4, 2. Scripsit in Apocalypsim, XXI, 11, 4. Omnia ethica praepcepta in breve redigere compendium, IX, 35, 1. Ejus exhortatio ad pastores, XII, 134, 2. S. Basilivus quam in morte fuerit validus, II, 524, 2. Ejus elogium, II, 232, 2; IX, 52, 2; 113, 2, X, 445, 2. Comparatur cum fratre Moyse et Aaron, I, 488, 1.

BASILIVS IMPERATOR Basilio Macedoni imperatori aquila supervolens imperium promisit, XII, 624, 2. Michaelen III imperatorem lemulem de nocte interfecit, XI, 339, 2. Basilivus imperator Constantinopolis Saracenos Dei auspicio eegit, V, 218, 1. Ejus ad Leonem filium insigne monitum, IV, 300, 4.

BATUS Batus quae esset mensura, XVI, 216, 1, 330, 2. Batus et epi erant pares mensura, sed haec aridorum, illa liquidorum, XII, 843, 1, 2. Utraque tres modios continebat, *ibid.*

BEATUS Vide **BEATITUDO**.

BEATI 1° Beati sibi scribuntur in libro coelestis Jerusalem, XI, 147, 2: *Omnia qui relictus fuerit in Sion... sanctus vocabitur*. Cursu triumphali ibunt in caelum, XII, 456, 1. Omnia ipsis Deus complanabit, *ibid.* Eorum praemii dotes septem, XXI, 183, 4, 2: *Et deducet eos ad vitae fontes aquarum*. Oculo dotes beatorum, XII, 455, 1, 2 et seqq.

2° Beati vident essentiam Dei in se, XX, 564, 2: *Scimus quoniam cum apparuerit, similes et erimus, quantum videbimus eum sicuti est*. Ejus speciem in mente sibi efformant, 565, 1. Soli attributa Dei cognoscunt, XVIII, 383, 2: *Ex parte enim cognoscimus, et ex parte prophetamus*. Deum videntes, non rapuntur: vident eum per essentiam, non per speciem mediam, 449, 2; 500, 1: *Per fidem enim ambulamus, et non per speciem*. Vident Deum non per viros naturae, sed gratiae, XX, 594, 2: *Deum nemo vidit unquam*. In caelo non comprehendunt divinum essentiam, XIX, 64, 2: *Sequitur si quomodo comprehendam in quo et comprehendens sum*. Norunt omnia quae Deus continet eminenter, X, 376, 2: *Nonne Dominus fecit sanctos enarrare omnia mirabilia sua? In visione Dei summa perfuerunt pace*, XIII, 525, 4. Qui viventes Deum ardentem videre desiderarunt, eo possesso summe delectantur, V, 397, 2: *Desiderium si compleatur, delectat animam*. Deus erit eis quasi loco solis, XII, 456, 2. Erunt quasi dii per gloriam, XX, 414, 4: *Ut per haec efficiamini divinae consortes naturae*, 565, 1. Beatorum illapsu divinitatis in ipsos, *ibid.* In Deum non transformabuntur, XVI, 593, 2.

3° Eorum amor erga Deum, XX, 565, 1. Eorum reverentia erga Deum, XXI, 486, 1.

4° Semper Deum dilaudant, sed id adaequate facere nesciunt, X, 422, 4: *Exultantes cum replemini virtute, ne laboretis: non enim comprehenditis*, XIII, 527, 2: *Judica in aeternum inhabitabitur*. Quibus nominibus Deum assidue laudent, XIV, 355, 2: *Magnificetur Dominus super terminum Israel*. In caelo servant Deo labio uno electo, 304, 4: *Reddam populi labium electum, ut invocent omnes in nomine Domini*. An lingua hebraea Deum laudent, 304, 1. Beatis nova indetur lingua, et omnibus linguis loquentur, XVIII, 383, 1: *Sic lingua cessabit*. Quos Deo ibi hymnos concinant, XIV, 268, 1, 2: *Et super excelsa mea deducet me victor in psalmis cantentem*. Palam profitebuntur se servos Dei esse, XXI, 409, 1. Stupent Dei gloriam silendo, XIV, 235, 1, 2: *Dominus autem in templo sancto suo, silet a facie ejus omnis terra*. Eorum musica, vocem gloria et voluptas describitur, XVIII, 116, 2; 446, 1. Quomodo salubet, et quo sensu, XIV, 612, 4: *Et salietis sicut Agni*.

circuli de armento. Eorum chori et choreae, *ibid.*

5° Beatorum gaudia quanta sint, XI, 370, 2, 371, 4; XX, 253, 4: *Exultabit laetitia inenarrabilis et glorificata*. Eorum publica et festiva laetitia, XIX, 507, 4: *Accessistis ad Sion montem... et multorum millium angulorum frequentiam*. Cur non recordentur dolorum et laborum praesentis vitae in caelo, VII, 222, 2: *Non enim satis recordabitur dierum vitae suae, eo quod Deus occupet delictis cor ejus*. Non obliviscuntur tamen omnium tribulationum hujus vitae, ad majos eorum gaudium, IX, 359, 4: *Malitia nostrae oblivitione facit luxuriam magnam*. Quam suavis eorum requies in caelo, XIX, 387, 2: *Haec relinquunt sabbatibus populo Dei*. Mire gaudent quod post mundi angustias salvi ad portum salutis appulerint, XI, 752, 2: *Oblivioni traditae sunt angustiae priores*. A Deo aluntur, 443, 4: *Panis et datus est, aquae ejus fideles*. Eorum gaudium per manna significatur, I, 585, 2. Eorum gaudium et gloria per escam et potum corporalem designatur, XV, 562, 1 et seqq. Satiatur gloria Dei, X, 382, 1: *Et qui satiabitur videns gloriam ejus? Eorum in caelo voluptas in ligno vitae quae sit, XXI, 406, 2: In medio plateae ejus, et ex utraque parte fuminis lignum vitae, offerens fructus duodecim*. Ipsi dici nequeunt arbores vitae, 407, 1. Omnes creaturae ipsos delectant, XII, 456, 2. Omnia in caelo etiam minime eas recreant, XXI, 407, 2; 408, 1. Erunt non minus beati gloria aliena quam propria, XI, 370, 4; 371, 4, 2. Eorum spes de vindicta nihil minuit de beatitudine ipsorum, XXI, 451, 2: *Usquequo non judicatis et non vindicatis sanguinem nostrum?*

6° Beatorum splendor et gloria, XII, 455, 2. Eorum quanta futura sit claritas, XV, 383, 2. Eorum stola quam futura sit gloriosa, IX, 440, 2: *Stola gloriae vestet illam*. Beati in caelo nulla veste, sed solo gloria vestiuntur, XVII, 61, 1: *Ecce duo viri astiterunt juxta illos in vestibus albis*. Sunt anathema misericordiae et gloriae divinae, XIV, 619, 1, 2. Eorum nomen norum, XII, 455, 4. Sunt stellae, XVIII, 409, 1: *Alii claritas stellarum*. Sunt aquilae, XI, 505, 1, 2: *Assument pennas sicut aquila*. Similes sunt angelis, quia non nubunt, neque generant, XVI, 256, 1: *Equales enim angelis sunt*. Quomodo in caelo futuri sicut angeli Dei, XVIII, 632, 1: *Donec occurrerimus omnibus... in virum perfectum*. Sunt impeccabiles, XVI, 451, 4; 554, 2. Sunt reges et domus mundi, V, 626, 4. Sunt reges totius orbis, XV, 143, 1: *Ipsorum est regnum caelorum*, XXI, 132, 1: *Fecit nos Deo nostro regnum... et regnabimus*. Sunt populus Dei, XXI, 369, 2: *Ipsi populus ejus erunt*. Deus est jugiter cum eis, *ibid.* Sunt peccatum Dei, XIV, 603, 4: *Et erunt mihi, ait Dominus, in peccatum*. Sunt filii Dei, XVI, 256, 4: *Et filii sunt Dei cum sint filii resurrectionis*. Stant ante thronum Dei, XXI, 170, 2: *Stantes ante thronum et in conspectu Agni*.

7° Beati in caelo vivent in aeternum, X, 264, 1: *Vita viri in numero dierum; dies autem Israel innumerabiles sunt*, XX, 564, 2. Eorum praemium essentiale, XVIII, 145, 2: *Gratia autem Dei vita aeterna*. Cur eorum praemium vocetur vita aeterna, non opes et honores et deliciae, *ibid.* Sunt de gloria securi, XIV, 664, 2. In caelo coronabuntur immarcescibili gloria corona, XI, 607, 2. Illorum voluptas jugiter renovatur, XXI, 407, 2.

8° Aliae Beatorum proprietates et prerogativae. Beatorum quantus sit numerus, XII, 456, 2; XXI, 407, 2. Eorum metas significatur analogice per castra Hebraeorum, II, 201, 2. Eorum unio et communio in caelo, XXI, 334, 1: *Eccc tabernaculum Dei cum hominibus*. Iis omnia bona et gaudia sunt communia, XVI, 213, 1: *Tu semper mecum es, et omnia mea tua sunt*. Quomodo in caelum invicem loquantur, XXI, 359, 1. Alter alterius vident arcana, 381, 1: *Ipsa vero civitas aurum mundum, simul vitro mundo*. Non habent spem, VI, 238, 1. In caelo non jurant, V, 407, 1: *Testis fidelis non mentitur*.

Quomodo terram intueantur, XI, 443, 1: *Cernunt terram de longe*. Beati admirantur non terrena, sed caelestia, XXI, 486, 1. Semper vident damnatos in tormentis, XVI, 223, 2. Tamen eos juvare nec possunt nec volunt, 223, 4, 2: *Et in his omnibus inter nos et vos chaos magnum armatum est*. Non condolent, nec consoquantur damnatos in inferno, XI, 769, 2: *Et erunt ad satietatem visioni omni carni*.

Beati in caelo, an in frontibus cruce velut tessera insigniendi sunt, XII, 571, 2: *Signa Thau super frontes virorum gementium*. Non sunt in globum transformandi, XV, 333, 1: *Tunc justii fulgebunt sicut sol*.

9° Beatorum regnum etiam corporale gloriosum erit in caelo, XIII, 98, 2: *Magnitudo regni quae est subter omne caelum, datur populo sanctorum*. Quando id sit inchoandum *ibid.* Beati expectant in caelo redemptionem corporum, *Psalm.* II, 337, 1: *Converte, Domine, captivitatem nostram sicut torrentis in austro*. Resurgent in aetate perfecta, XI, 783, 2: *Non erit tibi amplius infans dierum*. Habebunt corpus caeleste, XVIII, 448, 1: *In hoc ingemiscimus, habitationem nostram quae de caelo est, superindui cupientes*. Quomodo sint filii resurrectionis, XVI, 256, 2: *Et filii sunt Dei, cum sint filii resurrectionis*. Post resurrectionem in caelo erunt similes angelis, XV, 481, 2. Item Deo, *ibid.*

Apparent ea specie et forma quae volunt, XV, 649, 2: *Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, et vestimentum ejus sicut nix*. Possunt se subito reddere invisibiles, 456, 2. Mutant se et sua corpora prout volunt, et prout necessitas exigit, eorum quibus apparent, XVI, 637, 1: *Veni Jesus januis clausis*. An ab extremo in extremum transire possint, non transcundo medium, XVIII,

410, 2: *Seminatur corpus animale, surgit corpus spirituale*. (Vide BEATITUDO, COELUM, SANCTI.)

BEATITUDO HUIUS VII.E. Beatus dicitur quasi bene auctus, X, 115, 1; XV, 137, 2. Beatus quis vere, IX, 427, 1, 2: *Beatus qui in sapientia morabitur, et qui in justitia sua meditabitur, et in sensu cogitabit circumspectionem Dei*. Beati quoniam in hoc saeculo, *Psalm.* II, 53, 1: *Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum*, etc.; XV, 137, 2: *Beati pauperes spiritu*, etc. Beatitudo est nosse Deum, XIII, 334, 2: *Non est veritas, et non est scientia Dei in terra*. Consistit in hac vita, in fide et amore Christi, XV, 366, 1: *Beatus est, Simon Barjona, quia caro et sanguis non revelavit tibi*. Consistit in adimplenda lege Dei, XX, 88, 1: *Qui autem perspexerit in legem perfectam liberalitatis, non auditur obliviosus factus, sed factor operis, hic beatus in facto suo erit*. Beatitudines novem hujus vitae, IX, 675, 1, 2: *Novem insusceptibilia cordis magnificavit, et decimum dicam in lingua hominibus*. Beatitudo hujus vitae Evangelio invenitur, XV, 7, 1. Beati non innocentia, beneficentia, justitia, IX, 406, 1: *Beatus vir, qui non est lapsus verbo ex ore suo, et non est stimulatus in tristitia delicti*. Beatus est qui suis latatur, VII, 302, 1. Nemo ante mortem beatus est, IX, 359, 2: *Ante mortem ne laudes hominem quemquam*.

BEATITUDO COELESTIS. Beatitudo caelestis consistit in visione Dei, IX, 211, 1: *Quibus autem cognita est (sapientia), permanet usque ad conspectum Dei*, XIII, 245, 1; XX, 256, 1, 2: *Spiritu sancto misso de caelo in quem desiderant angeli prospicere*. Cur dicatur regnum, XV, 143, 1: *Ipsorum est regnum colorum*. Cur terra, 144, 1: *Ipsi possidebunt terram*. Aptè vocatur caena, et quidem caena magna, XVI, 197, 1: *Homo quidem fecit cenam magnam*. Cur vocetur caena, non prandium, XXI, 335, 1: *Beati qui ad cenam nuptiarum Agni vocati sunt*. Convivii lucidissimi nomine indicatur, est velut lignum vitae, 47, 1: *Vincenti dabo edere de ligno vitae*. Denotatur per arborem vitae, I, 87, 2. Pacis etiam nomine denotatur, XVI, 50, 2: *Ad dirigendos pedes nostros in viam pacis*. Beatitudo caelestis per Ecclesiam triumphantem ex sapphiro et smaragdo fabricandam significata, IV, 308, 2. Beatitudo Judaeorum et Mahumetanorum in quo consistat, XVIII, 412, 2: *Caro et sanguis: regnum Dei possidere non possunt*.

Beatitudo caelestis qualis, *Psalm.* I, 223, 1, 2: *Inebriabuntur ab ubertate domus tua*. Erit spiritalis, angelica et divina, XX, 245, 2: *In hereditatem incorruptibilem, et incontaminatam, et immarcescibilem*. Item immarcescibilis, tum substantia, tum sapore et gustu, 246, 1. Ea erit omnibus communis, 406, 1: *Nonne Deus elo-*

git pauperes in hoc mundo, divites in fide et heredes regni. Ea quam magna sit, XX, 365, 1: *Communicantes Christi passionibus gaudeat, ut et in revelatione ejus gaudentes exultantes*. Beatitudinis aeternae dulcedo quanta sit, IX, 613, 1, 2: *Agnoscent qui derelicti sunt quoniam... nihil est dulcius quam respicere in mandatis Domini*. Ejus suavitas et voluptas, XVIII, 262, 2: *Scriptum est: Quod oculis non vidit, nec auris audivit, etc.* Ejus dimensionibus, 619, 2: *Ut possitis comprehendere cum immitibus sanctis, quae sit latitudo, et longitudo, et sublimitas, et profundum*. Qualis in ea futura aequalitas, et inaequalitas, 473, 1: *Qui multum non abundavit, et qui modicum non minoravit*. Beatitudo caelestis beatos absorbet, XV, 387, 2. Ea animam non exsatiat, sed sui desiderium semper exacuit, VI, 275, 2.

Beatitudo aeterna effectus est praedestinationis, XVIII, 147, 2: *Quos autem praedestinavit, hos et vocavit, et quos vocavit, hos et justificavit; quos autem justificavit, illos et glorificavit*. Non obtingit sola fide, sed ex bonis operibus, laboribus et passionibus, XIX, 50, 1 et seq.: *Ad destinatum persequor, ad bravium supernae vocationis Dei in Christo Jesu*. Eam bonis operibus mereremur ex condigno, 313, 1: *Reposita est mihi corona justitiae, quam reddet mihi Dominus in tunc die justus iudex*. Non in Veteri sed in Novo Testamento reperitur 492, 2: *Deo pro nobis melius aliquid providente, ut non sine nobis consummarentur*. Beatitudinem justis Deus conservat, *Psalm.* I, 78, 1: *Tu es qui restituit hereditatem meam mihi*. Beatitudo caelestis promissa filiis parentum sanctorum, VI, 53, 1: *Iustus qui ambulat in simplicitate sua, beatos post se filios derelinquet*. Beatitudinem assequamur, si quatuor praestemus, *Psalm.* II, 433, 2: *Quis ascendet in montem Domini?... Innocens manibus et mundo corde, etc.* Eam semper sperat justus et sapiens, X, 568, 1. Beata aeternitas quam sit optanda, XI, 370, 2; 371, 1. Beatitudinis desiderium ejusdem pignus est, *Job*, 415, 2: *In novissimo die de terra surrecturus eum*. (Vide COELUM, BEATI, SANCTI.)

BEATITUDES EVANGELICAE. Cur S. Lucas quatuor tantum beatitudines evangelicas ponat, S. Mattheus octo, XVI, 113, 1. Beatitudines octo sunt quasi octo paradoxa mundi, XV, 438, 2. In earum singulis intelligitur vox spiritus, 439, 1. Cur duabus, prima et ultima, regnum caelorum promittatur, 451, 1. Ipsum tamen omnibus praemium est, sed alio et alio nomine et titulo, *ibid.* Earum octo scale, 451, 1. Sint ea omnes inter se connexae, *ibid.*, 2. Earum inter se ordo, *ibid.* Omnibus justis conveniunt, suo quodam modo et gradu, *ibid.* Beatitudines quas Christus enumerat, patientiam includunt, XVIII, 380, 2.

BEDA (Venerabilis). Beda venerabilis ab anno aetatis septimo in religione educatus est, XIX, 303, 2. Augustinum passim et subinde ad verbum

consecratur, XVI, 292, 1. Ejus est commentarius in Proverbia S. Hieronymo ascriptus, V, 121, 1. An sit ejus liber de *Distinctione mortis et vitae*, XIV, 34, 1. In Apocalypsim commentarius editus, XXI, 11, 2. Ne in morbo quidem a docendo et scribendo cessabat, et scribendo mortuus est, XX, 374, 2. Evangelio S. Joannis immortuus est, XV, 9, 2; XIX, 232, 2. Quando et quomodo mortuus sit in festo Ascensionis Domini, XVII, 511, 2. Ejus in morte vox, V, 441, 1. Cantans *Gloria Patri et Filio*, etc., in vespere spiritum reddidit, X, 422, 2.

BEEPHEGOR. Beelphegor quis fuerit deus, XVIII, 341, 2. Quale fuerit idolum, II, 339, 1. Ejus forma, *ibid.* Quomodo pingeretur, XII, 299, 2. Ejus colendi ritus, II, 339, 2. Colebatur fornicando juxta ejus idolum, XIII, 552, 2.

BEELEZUBUB. Beelzebub deus musca, IV, 3, 1. Erat idolum Accaronitarum, unde ita dictum, XV, 271, 2.

BEGARDI ET BEGUINE. Begardi et Beguinae solis naturae viribus ac lumine, Deum ab homine videre posse dicebant, XVIII, 116, 4. Censebant se reddi posse impeccabiles, XX, 528, 4. Dicebant perfectos non obligari ad bona opera, XVI, 559, 1.

BEGHOMOT. Behemot quid significet, *Job*, 754, 1. Typus Antichristi, 759, 1. Typus diaboli, 755, 1.

BELGAE, BELGIUM. Belgium habet formam leonis, XI, 152, 1. Dicitur leo, 404, 1. Ob lunam vestium punitor, 145, 2. Belgae catholici ceteri ab Hollandis apud Neoportum ob ordines non servatos, VI, 220, 2. Belgii provinciarum praecipua gloria, XIV, 7, 3. Belgica lingua an sit antiquissima, I, 172, 1. Belgae osculo excipiunt hospites, XVI, 127, 2. Belgici belli origo et occasio, III, 518, 1. Eo durante viginti duae militiae regionum rebelliones ob tardata stipendia, *ibid.* Belgium hortus deliciarum fuit olim, nunc vallis lacrymarum, XII, 168, 2.

BELIAI. Belial quid significet, XVIII, 461, 1, 2. Belial vox unde derivetur, V, 163, 4. Quam varia significet, *ibid.* Filii Belial qui dicantur, 2. Significat hominem legis jugum excutientem, VI, 39, 2.

BELLATOR. Bellator longevus, inopiam patiens, res miseranda est, X, 16, 1. Bellatores aliquot eximii, quia proceri et valido corpore aequae ac animo, IV, 426, 1.

BELLUM. 1° *Bellum unde dicitur*, VII, 438, 2, XX, 171, 1, 2. Dicitur per antiphrasim quasi minime bellum, vel quasi belluinum a belluis, *ibid.* Vel dictum a Belo, rege Assur, *ibid.*; X, 316, 1. *Bellum tenupha*, vel praecipuum, quid sit, XI, 422, 2. Belli descriptio, XIII, 520, 2.

2° *Bellorum causae et conditiones*. Belli justis ex Scriptura referuntur causae duodecim, II, 365, 1, 2. Bellum sanctum quod dicitur, XIII, 402, 2. Belli causa, superbia et domandi libido multis extitit, IV, 317, 2; 318, 1: *Et gloriatur quasi potens in potentia exercitus sui, et in gloria quadrigarum suarum*. Oritur ex cupiditate, XX, 171, 1, 2: *Unde*

consecratur, XVI, 292, 1. Ejus est commentarius in Proverbia S. Hieronymo ascriptus, V, 121, 1. An sit ejus liber de *Distinctione mortis et vitae*, XIV, 34, 1. In Apocalypsim commentarius editus, XXI, 11, 2. Ne in morbo quidem a docendo et scribendo cessabat, et scribendo mortuus est, XX, 374, 2. Evangelio S. Joannis immortuus est, XV, 9, 2; XIX, 232, 2. Quando et quomodo mortuus sit in festo Ascensionis Domini, XVII, 511, 2. Ejus in morte vox, V, 441, 1. Cantans *Gloria Patri et Filio*, etc., in vespere spiritum reddidit, X, 422, 2.

BEEPHEGOR. Beelphegor quis fuerit deus, XVIII, 341, 2. Quale fuerit idolum, II, 339, 1. Ejus forma, *ibid.* Quomodo pingeretur, XII, 299, 2. Ejus colendi ritus, II, 339, 2. Colebatur fornicando juxta ejus idolum, XIII, 552, 2.

BEELEZUBUB. Beelzebub deus musca, IV, 3, 1. Erat idolum Accaronitarum, unde ita dictum, XV, 271, 2.

BEGARDI ET BEGUINE. Begardi et Beguinae solis naturae viribus ac lumine, Deum ab homine videre posse dicebant, XVIII, 116, 4. Censebant se reddi posse impeccabiles, XX, 528, 4. Dicebant perfectos non obligari ad bona opera, XVI, 559, 1.

BEGHOMOT. Behemot quid significet, *Job*, 754, 1. Typus Antichristi, 759, 1. Typus diaboli, 755, 1.

BELGAE, BELGIUM. Belgium habet formam leonis, XI, 152, 1. Dicitur leo, 404, 1. Ob lunam vestium punitor, 145, 2. Belgae catholici ceteri ab Hollandis apud Neoportum ob ordines non servatos, VI, 220, 2. Belgii provinciarum praecipua gloria, XIV, 7, 3. Belgica lingua an sit antiquissima, I, 172, 1. Belgae osculo excipiunt hospites, XVI, 127, 2. Belgici belli origo et occasio, III, 518, 1. Eo durante viginti duae militiae regionum rebelliones ob tardata stipendia, *ibid.* Belgium hortus deliciarum fuit olim, nunc vallis lacrymarum, XII, 168, 2.

BELIAI. Belial quid significet, XVIII, 461, 1, 2. Belial vox unde derivetur, V, 163, 4. Quam varia significet, *ibid.* Filii Belial qui dicantur, 2. Significat hominem legis jugum excutientem, VI, 39, 2.

BELLATOR. Bellator longevus, inopiam patiens, res miseranda est, X, 16, 1. Bellatores aliquot eximii, quia proceri et valido corpore aequae ac animo, IV, 426, 1.

BELLUM. 1° *Bellum unde dicitur*, VII, 438, 2, XX, 171, 1, 2. Dicitur per antiphrasim quasi minime bellum, vel quasi belluinum a belluis, *ibid.* Vel dictum a Belo, rege Assur, *ibid.*; X, 316, 1. *Bellum tenupha*, vel praecipuum, quid sit, XI, 422, 2. Belli descriptio, XIII, 520, 2.

2° *Bellorum causae et conditiones*. Belli justis ex Scriptura referuntur causae duodecim, II, 365, 1, 2. Bellum sanctum quod dicitur, XIII, 402, 2. Belli causa, superbia et domandi libido multis extitit, IV, 317, 2; 318, 1: *Et gloriatur quasi potens in potentia exercitus sui, et in gloria quadrigarum suarum*. Oritur ex cupiditate, XX, 171, 1, 2: *Unde*

bello et illes in vobis? Nonne hinc... ex concupiscentiis vestris. Bellum poena peccati, III, 633, 2. Bellum vix caret a peccatis, XX, 171, 2. Bella christianis sunt licita, I, 595, 2: *Manus solvi Domini, et bellum Domini erit contra Amalec a generatione in generationem.* Bellum non movendum ut aliena irradantur, XI, 471, 2. Injustum regibus cavendum si pacifice regnare velint, VI, 482, 1: *Ne dederis divitias tuas... ad delendas reges.* Bellum irrevocabile gesserunt aliqui, IV, 537, 2.

3° *Quid requiratur ad felicem belli eventum.* Belli directio similis directioni navis, VI, 67, 2: *Cogitationes consilii roborantur, et gubernaculis tractanda sunt.* Bella. Bellum pendet a duce, XI, 134, 1. In eo plus valet ars quam robur, VI, 67, 2. Plus etiam astutia quam fortitudo, V, 24, 1. In eo triplex requiritur dispositio, VI, 219, 2: *Quia cum dispositione incitur bellum, et erit salus ubi multa consistit sunt.* Belli duces periti, si delicati, non ponendi, III, 663, 2: *Amove reges singulos ab exercitu tuo et pone principes pro eis.* A bellis debere abesse formidolosos docetur exemplis, II, 471, 1: *Quis est homo formidolosus, et corde pavido? vadit et revertitur in domum suam ne pavere faciat corda fratrum suorum.* Belli ducum magnanimum aliquot exempla, IV, 474, 2. In bellis ducum prohibus quantum possit, docetur exemplis, II, 470, 1: *Si caeteris ad bellum, contra hostes tuos... non timebis eos, quia Dominus tuus tecum est.* In bello celeritas valet plurimum, III, 505, 1: *Etiam militi duodecim milia virorum, et consurgens persequar David hac nocte.* Belli duces specie honoris amovendi, III, 518, 1. Ballandum diu non est cum iisdem hostibus, ne discant bellare, XII, 116, 2.

Omnis victoria in bellis est a Deo, I, 590, 2. Id docetur exemplis, *ibid.* Bellum sanctificare quid sit literaliter et tropologicè, XIII, 520, 2: *Clamate hoc in gentibus: Sanctificate bellum.* Beata Virgo in bellis insignem gloriam consecuta est, V, 217, 2.

4° *Bellorum signa et prognostica.* IV, 518, 1, 2. Bellorum strages sepe praesunt et praenuntiant locustae, bruchi et cruce, XIII, 482, 2. Ejus signum praesens Romanis erat templi jam portas perfringere, XIII, 623, 1.

5° *Qua malo belli tempore committantur.* XIX, 195, 2. In bello capti quasi mancipia detondebant, XIV, 78, 1. Bello victi spargunt aurum et effugiant, hostemque insequentem morantur, IV, 431, 2. De anatematis in bello a victoribus suspensus varia exempla, II, 365, 1, 2.

6° *De bello spirituali.* I, 591, 2. Bellum spiritus adversus carnem, XVIII, 566, 1: *Caro concupiscit adversus spiritum, et spiritus adversus carnem.* Bellum habemus expers induciarum, Job, 480, 1: *Militia est vita hominis super terram.* Bellum irconciliabile unusquisque gerat cum Lucifero, Psal. II, 275, 1: *Benedicti vos a Domino qui fecit caelum et terram.* Beneficere Dei semper est efficax et remedium, XVII, 122, 1: *In senectute tua*

reconciliarentur. Bellum spirituale quam sit utile, XX, 26, 2: *Omne gaudium christianum cum in tentationibus variis incidit.* Bellorum tria genera, et quomodo sedentur, XIX, 495, 2.

BEL, BELUS. Bel sive Belus fuit Nemrod primus rex et tyrannus in orbe et conditor imperii Babylonici, XII, 317, 1; XIII, 190, 2. Belus Assyriorum primus rex bello vicinis impetuit, XX, 171, 1. Belus armorum ferreorum est auctor, X, 316, 1. Belus et ejus postari obtinuerunt regnum Assyriorum simul et Chaldaeorum, XII, 55, 1.

BEL numen erat Chaldaeorum, XII, 331, 2; XIV, 220, 1. Belus qualis fuerit, I, 167, 2. Ab ipso idola dicta sunt Bel, Baal, Baolim, *ibid.*; XII, 317, 1. Ejus fani magnificentia, XIII, 190, 2. Ejus statua aerea auro tecta, *ibid.* Cur vocetur sagena Nabuchodonosoris, XIV, 259, 2. Bel quomodo confusus sit, XII, 317, 1, 2.

BENADAD. Benadad rex Syriae, filius Adad rebellis, III, 662, 1. Quo jure petierit aurum, etc., Samariae, *ibid.* Est typhus diaboli, 664, 1. Subdidit se Achabo, *ibid.* Reus est mortis, *ibid.* 2. Benadad temulentus occisus, XI, 339, 2. Benadad commune nomen regum Syriae a primo ejus rege Adad XIII, 541, 2.

BENEDICERE, BENEDICTIO. 1° *Definitio et varia verborum benedicere et benedictio accepta.* Benedicere pro salutare in Scriptura saepe accipitur, II, 221, 1: *Et benedictio regis, egressus est foras.* Benedicere quis potest diversimode, V, 336, 2: *Anima qua benedicit impinguabitur.* Benedicere in Scriptura tripliciter sumitur, VI, 342, 2: *Qui benedicit proximo suo voce grandi... maledicenti similis erit.* Significat etiam valdificare, Job, 18, 1: *Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis.* Benedictio terrae quo, XIX, 402, 2: *Terra enim saepe contentem super se bibens umbrem, et generans herbam opportunam... accipit benedictionem a Deo.* Benedicere sumitur interdum pro benefacere, X, 282, 1; XI, 747, 2. Benedictionis nomine vocatur iuber copiosus, XIV, 599, 2: *Et effudero vobis benedictionem ad abundantiam.* Benedicere saepe capitur pro rerum affluentia, V, 320, 1, 2: *Benedictione justorum exaltabitur civitas.* Non tantum benedictionem, bonum et donum significat, sed et largitatem et abundantiam honorum, XVIII, 586, 1: *Benedictus Deus... qui benedixit nos in omni benedictione:* 475, 1, 2: *Qui seminat in benedictionibus;* Psal. II, 385, 1: *Viduum ejus benedicens benediciam.* Item adhuc pro benedictione, *ibid.* Benedicere tam in rebus quam in verbis consistit, VI, 147, 2 et seq.: *Qui pronus est ad misericordiam, benedicitur.* Et quo utraque, VI, 382, 1: *Vir fidelis multum laudabitur.*

2° *Benedictionis effrenatio.* Benedicere Dei qualis, Psal. II, 275, 1: *Benedicti vos a Domino qui fecit caelum et terram.* Benedicere Dei semper est efficax et remedium, XVII, 122, 1: *In senectute tua*

beneficentur omnes familiae terrae. Benedicere Dei est efficax et realis, IX, 122, 1. Benedicere significat omnem prosperitatem, II, 500, 1, 2: *Benedictus tu in civitate, et benedictus in agro.* Benedicere Christi est multiplex et qualis, XVIII, 586, 1: *Qui benedixit nos in omni benedictione spirituali in Christo.* Benedicere est copia honorum, II, 221, 1: *Sic benedictus filius Israel: Benedicet tibi Dominus.* Benedicere est copia honorum, II, 221, 1: *Sic benedictus filius Israel: Benedicet tibi Dominus.* Benedicere est copia honorum, II, 221, 1: *Invoabantque nomen meum super filios Israel, et ego benedixi eis.* Benedicere Dei causat progressum virtutum, IX, 352, 2: *Benedictio Dei in mercedem justis festinat, et in hora loci processus illius fructificat.* Benedicere, id est, boni precatio justorum, civitatis prodest, V, 320, 1, 2. Benedicere sacerdotum et patriarcharum magna erat virtutis, X, 545, 2.

3° *Quibus obveniat Dei benedictio.* Benedicere et bona dantur a Deo piis, XIV, 347, 1: *Nunquid jam semen in germine est; et adhuc vinea et ficus, etc... non floruit.* *Et ista die benedixi.* Benedicere sequitur timentes Deum, IX, 153, 2: *Et quo introibit (sapientia), benedixit Deus.* Benedicere qualis veniat super sapientes et pius, X, 263, 1: *Et ipse implebitur benedictionibus.* Quomodo benediciatur electi a Deo, 173, 1; 174, 1; 176, 1: *Et ipse benedixit et exaltavit, etc.* Quam abundantem sit benedictio Dei super fideles et pius, X, 313, 1: *Benedictio illius quasi fluxus inundabilis.* Benedixit Deus olim bonis temporalibus amico *prospere te ingredi et valere, sicut prospere agit anima tua.* Benedicere filiorum patres honorantium. Benedixit Deus olim bonis temporalibus amico *prospere te ingredi et valere, sicut prospere agit anima tua.* Benedicere filiorum patres honorantium. Benedixit Deus olim bonis temporalibus amico *prospere te ingredi et valere, sicut prospere agit anima tua.* Benedicere filiorum patres honorantium. Benedixit Deus olim bonis temporalibus amico *prospere te ingredi et valere, sicut prospere agit anima tua.* Benedicere filiorum patres honorantium.

4° *Varia benedictionum forma.* Benedictionis sacerdotalis formula in lege Moysi, II, 221, 1. Fit per SS. Trinitatem, *ibid.* Quali benedictione utantur Hebraei, XIX, 226, 2 et seq. Benedicere Aaronici pontificis qualis esset, X, 239, 1, 2: *Secundum benedictionem Aaron de populo tuo.* Quid ea populo applicaretur, et quo ritu, 544, 2; 545, 1: *Tunc descendens, manus suas extulit in omnem congregationem filiorum Israel.* Benedicens Christus signum crucis formabat super eos quibus benedicebat, XVI, 284, 1: *Et deus in manibus suis benedixit eis.* Benedicere omnis in Ecclesia fit per signum crucis, XVII, 57, 2. Benedicere portarum et aurorum urbium a praesens fieri solita, IV, 236, 1: *Adhaeserunt parlari gregis, ipsi sanctificaverunt.* Benedicens armorum et vexillorum mos A ritus, 505, 1, 2: *Accipe sanctum gladium, avnus a Deo, in quo desicies adversarios populi mei Israel.* Item crucis et exercitum, *ibid.* Et militum, *ibid.* Benedicere mensae erat apud veteres in usu, XVIII, 350, 1: *Sive manducatis, sive bibitis... omnia in gloriam Dei facite.* Vocatur haec

gratiarum actio, verbum Dei et oratio, XIX, 227, 2 et seq.: *Sanctificetur enim per verbum Dei et orationem.* Per eam frangitur demonis potestas in cibis, 228, 2.

5° *Quid sit benedicere Deum.* Benedicere Deum angelicum et sanctorum est, XX, 241, 2: *Benedicite Deum et Pater Domini nostri Jesu Christi.* Benedicere Deum ad quos pertinet, Psal. II, 234, 1: *Quis loquetur potentias Domini.* Benedicere Dominum in omni tempore, quid sit, Psal. I, 202, 1: *Benedicam Dominum in omni tempore.* Benedicere Dei et maledictio proximi ex eodem ore prodire non debet, XX, 155, 1, 2; 156, 2; 158, 1: *In ipsa benedicimus Deum et Patrem, et in ipsa maledicimus homines.*

BENEDICTUS (S.) S. Benedictus aetatis anno 12 Domino servire cepit, XIX, 303, 2. A carne tentatus in spinis se voluit, IX, 638, 2. Vidit in raptu totum mundum quasi parvum globum in radiis solis collectum, I, 13, 2; IX, 465, 1; X, 258, 2; XI, 104, 1; XII, 757, 1; XX, 480, 2; XXI, 359, 2. Ejus virga formidabilis damoni, IV, 298, 2. Monachum a damone vexatum virga liberavit, VI, 192, 1. Ejus regula visa esse via quaedam lucida, XI, 419, 2. Regulis suis quidquam a quocumque adstatu, VI, 172, 1. In regula quid de hospitibus statuat, IV, 303, 4. Pueros passim ad suum ordinem admittēbat, XII, 393, 2. Monachos licentibus vitae reformare cupiens, magnam odium incurrit, 127, 1. Suos defendit ab incurso Longobardorum, XVII, 430, 1. Quenam praedixerit Totila Gothorum regi, XII, 773, 2. Quomodo praedixerit Romam nunquam ab infidelibus eversam iri, XXI, 310, 1. Vidit animam S. Germani in caelo subvehi, XIX, 363, 1. Quomodo sit inter orandum mortuus, XVII, 49, 2. Puit Deo et hominibus dilectus, X, 451, 2. S. Benedicti in coelum evasit via, XI, 542, 2.

Benedicti Ordinis quantum fuerint divites, V, 301, 2. Ipse per quos celebratus, V, 320, 2. Benedicti monachi ob nimias opes a primave sanctitate deciderunt, XIII, 315, 4.

BENEDICTUS PAPA VIII. Benedictus VIII Henrico imperatori Romanam ingressus pontum aureum cruce aurea desuper emperante dedit, dicens illum sic mundo imperare debere, ut illum cruce vexillo subderet, qui illud deit monasterio Cluniacensis consignavit, XIII, 621, 2.

BENEDICTUS IX. Benedictus IX, papa, et dein antipapa, post mortem apparuit in formis assini et ursi, XII, 669, 2.

BENEDICTUS XI. Benedictus XI, quam fuerit memor obscuri generis sui, I, 372, 1. Matrem pauperem non erubuit, XII, 836, 2.

BENEDICTUS XII. Benedictus XII nullum o suis propinquis ad illum Ecclesiam suam promovit, XII, 836, 2.

BENEFACERE, BENEFICENTIA, BENEFICIA. 1° *Definitio.* Benefacere tria notat, VI, 143, 2: 1°

cognovi quod non esset melius nisi... facere bene in vita sua. Beneficentia in Scripturis vocatur iustitia, VI, 121, 2: *Qui autem iustus est tribuet, et non cessabit*. Vocatur gratia, XVIII, 470, 1, 2: *Perfectus in vobis etiam gratiam istam... ut et in hac gratia abundetis*.

2. *Obligatio, motiva, commoda beneficentiae*. Beneficentia est virtus divina, XX, 645, 2: *Qui benefacit ea Deo est*. Beneficentia proximi accedimus ad Deum, VIII, 443, 2: *Est in illa spiritus... beneficentis*. Pacis quasi Deos, IX, 148, 2: *In iudicando esto pupillis misericors ut pater, et eristu velut filius Abissini obediens*. Beneficere divinum est, XVII, 375, 1: *Beatus est magis dare quam accipere*. Beneficere, divinus, imo deus terrenis vocatur, VI, 28, 4. Benefici sunt quasi Deus ei cui benefacit, XX, 35, 2: *Postulat a Deo qui dat omnibus affluenter*. Beneficere homines a Gentibus in Deo relati, 168, 2: *Quae deservum est sapientia... plena misericordia*, 667, 2.

Beneficentiae encomium et laus, V, 97, 2 et seq.: *Noli prohibere eum qui potest; si vales, et ipse benefac*. XIX, 339, 1: *Curent bonis operibus praesse qui credunt Deo*. Benefici ab omnibus laudantur, X, 132, 2: *Splendidum in panibus benedicent labia mullorum*. Beneficentia homines et Deus conciliantur, VI, 7, 2: *Multi... amici sunt dona tribuentis*. Beneficentis devincuntur et trahunt homines, XIII, 429, 1: *In fumeis Adam traham eos, in vinculis charitatis*. Beneficentia ergo exhibitia provocat Dei in nobis beneficentiam, VI, 224, 2.

Beneficus beator est beneficium accipiente, XVII, 374, 1: *Beatus est magis dare quam accipere*. Beneficus spargendo dona fit ditior, et a Deo benedicitur, V, 335, 2: *Alii dividunt propria, et ditiores fiunt*. Beneficentia larga videtur esse latitudo cordis, neque ac domus et familia, 575, 2: *Donus hominis dilatat viam ejus*. Est quasi fons, V, 257, 4: *Veno vitae ac iusti*. Est quasi ager eleemosynarius perennes germinans fruges ex semine eleemosynae, XVIII, 480, 1: *Et auget incrementa frugum iustitiae vestrae*. Beneficium etate fit debitum, IX, 140, 4: *Deus prospector est ejus qui reddidit gratiam*. Cur beneficentia torqui adaptetur, V, 74, 1: *Misericordia et veritas te non deserant, circumda eas quantum tuo*. Beneficentia facit fortes et est fortitudo, X, 68, 4: *Qui facit misericordiam generatur proximo suo; et qui praevalet manu, mandata servat*. Beneficentia certum est indicium sanctitatis, 436, 2: *Illi viri misericordiae sunt, quorum pietates non defuerunt*. Proximo beneficare negligens et nocet, XV, 677, 1: *Licet sabbatis benefacere, an male?*

Beneficentia est propria principum virtus, IX, 294, 4; 303, 4: *Regnum a gento in gentem transferi propter iniustitias et injurias*; X, 68, 4; XIV, 489, 2.

3. *Quomodo et quibus benefacendum*. Benefa-

ciendum est proximo propter Deum, IX, 367, 1, 2: *Si benefeceris, scito cui feceris, et erit gratia in bonis tuis multa*. Beneficium personae congruum sit oportet, 368, 1. Benefici gratia et decus in quo consistat, *ibid.* In eo quatuor sunt observanda, *ibid.*, 2. Indignus quandoque beneficendum, 368, 2. Ordinarie in eo justus semper praefatur injusto: *Da misericordiam, et ne suscipias peccatorem*. Et dignior indigniori, 372, 1. Non est dandum inde peccandi occasionem sumentibus, 371, 1. Etiam in tribulantes ostendatur, XX, 374, 1: *Fidei Creatori suo commendent animas suas in benefactis*. Beneficia aequaliter danda tam gratis quam ingratas, XVII, 241, 2: *Qui pertransit beneficando et sanando omnes*. Beneficendum est inimicis et persecutoribus, XX, 373, 2 et seq. Beneficare injuriantibus difficilior est quam ab eo acceptam injuriam ferre, XV, 174, 4 et seq.: *Qui petit a te, da ei; et volenti mutuari a te, ne acervaris*. Beneficentia inimicos vincere divinum est, XI, 192, 1. Beneficentia de inimicis amicos facit, IX, 489, 2.

Beneficentia sit celer ut placeat, IX, 144, 2: *Non protrahas donum angustiantis*. Beneficendum est cito, nec donum differendum, V, 98, 1: *Ne dicas amico tuo: Vade et revertere, eras dabo tibi, eum statim possis dare*. Beneficentia sit hilaris, cur, IX, 507, 1: *In omni dato, non des tristitiam verbi mali*. Beneficium datum non exprobandum, X, 362, 2: *Cum dederis, ne impropes*; XX, 38, 2: *(Deus) dat omnibus affluenter et non impropere*. Beneficentia nostra, morte tantum finiatur, 374, 1. Benefici omnes esse volunt, VI, 33, 4. Beneficentiam multi ore praedicant, opere praestant pauci, VI, 50, 1: *Multi homines misericordes vocantur, virum autem fidelem quis inveniet*. Beneficus beneficium ostendat, non seipsum, IX, 486, 2: *Eleemosyna viri quasi signaculum cum ipso*. Vicia beneficiorum appothegmata, XVIII, 375, 1. Varias de beneficentia gnomo, XIX, 521, 1.

4. *Quomodo beneficia acceptanda et compensanda*. Beneficia cito oblivioni traduntur, IX, 300, 1: *Omnis injuria proximi ne memineris*. Beneficia pulveri, maleficia marmoris inscribantur, sed illa marmoris, haec pulveri inscribenda, XVIII, 217, 1: *648, 2: Donantes invicem, sicut et Deus in Christo donavit vobis*. Eorum oblitio reficit veteres injurias, et novas suscitatur, V, 538, 2. Beneficia pauperum negliguntur, VII, 327, 2: *Inventus est... vir pauper et sapiens, et liberavit urbem per sapientiam suam, et nullus deinceps recordatus est hominis illius pauperis*. Benefacta calumniari et sinistre interpretari Judaicum est, XVII, 127, 1: *Si nos hodie dijudicamus in beneficio hominis istius*. Beneficia accepta majoribus sunt compensanda, VI, 247, 2.

Beneficia Dei. Dei est benefacere, VIII, 345, 1. Dei beneficentia in terram, IX, 313, 1: *Benedictio illius quasi fluvius inundabit*. Beneficiorum Dei

summa quae sit, *Psalm.* I, 370, 2: *Magnificata est usque ad caelos misericordia tua*. Beneficia omnia divina quomodo duplicia sint, *Psalm.* II, 188, 1: *Benedixit anima mea, Domino*. Beneficia Dei in nos omnem gratiarum actionem superant, XXI, 476, 2: *Benedictio et claritas, et gratiarum actio*. Ob sua beneficia Deus summe laudandus, XI, 175, 1. Beneficia Dei tum generalia, tum peculiariora, quam a nobis gratiarum actionem exigant, XIV, 268, 4, 2. Beneficia Dei celebranda, *Psalm.* I, 67, 2: *Cantabo Domino, qui bona tribuit mihi*. Beneficia Dei quae pauci agnoscent, *Psalm.* II, 458, 2. Beneficiis divinis ingratis duplici pena castigabitur, IX, 550, 2: *Est datum, quod non est utile; et est datum ejus retributio duplex*. Beneficiorum Dei recitatione nos animare debemus, ne in adversis animam despondeamus, XI, 531, 1, 2.

Beneficia ECCLESIASTICA. In beneficiis ecclesiasticis dandis illicita sors est, XIV, 33, 2. Ad beneficia ecclesiastica variis portis acceditur, XVI, 469, 1. Ad beneficia ecclesiastica ineptum promovens, ad restitutionem damnorum secutorum tenetur, VI, 41, 1. Beneficia et officia non conferenda amicis et consanguineis, sed dignis, docetur exemplis, II, 351, 1; XV, 448, 1. Beneficia plurima possidentes ecclesiastici injuri sunt in Deum et in Christum, in Ecclesiam particularem, in populum et fideles, in ipsos eorum fundatores, in canones omnes antiquos, in Ecclesiam universalem, in Episcopos et Patres omnes priscos et sanctos, XII, 740, 1, 2 et seqq.

BENEPLACITUM DEI. Beneplacitum propositum et consilium Dei idem sunt, XVIII, 589, 2: *Qui praedestinavit, nos secundum propositum voluntatis suae*. Beneplacitum Dei quid sit, *ibid.*, 522, 1: *Cum autem placuit ei qui me segregavit ex utero*. Beneplacitum Dei est fundamentum omnium honorum, *Psalm.* II, 474, 2: *Beneplacitum est Domino in populo suo*. Beneplaciti divini est electio ad gloriam, vel reprobatio, X, 172, 4, 2: *Et ipsis benedixit et exaltavit... et ex ipsis male dixit, et humiliavit*. Huic omnes se accommodare debent, 348, 2. Id nemo mutare potest, *ibid.*

BENEVOLENTIA. Benevolentia regia soli laudenti comparatur, V, 499, 1: *In hilaritate vultus regis vita*. Item pluvia verba, *ibid.*: *Et clementia ejus quasi imber serotinus*. Est regnorum firmamentum, VI, 8, 4. Reges decet et rectores, 257, 1: *Aufer impietatem de vultu regis, et firmabitur iustitia thronus ejus*. Auro et argento praestat, 132, 1: *Super argentum et aurum gratia bona*. Vultu se prodit, 413, 2: *Multi requirunt faciem principis*. Benevolentia subditorum conciliatur lenitate, 476, 1. Benevolentia sit erga omnes, amicitia erga paucos, IX, 192, 2: *Multi pacifici sint tibi, et consiliarius sit tibi unus de mille*.

BENIGNITAS. Benignitas etiam in beneficando servanda, XVIII, 568, 2: *Fructus autem spiritus*

est... benignitas. Est indicium sanctitatis, *ibid.* Qualis benignitas Christiano conveniat, XVIII, 648, 4, 2: *Estote autem invicem benigni*. Benigni corpus et anima sana sunt, XIX, 105, 2: *Induite vos ergo sicut electi Dei... benignitatem*. Benignitas decet reges, VI, 257, 1. Benignus in pauperes a Deo benedicitur, etsi nihil eis det, 148, 1: *Qui pronus est ad misericordiam, benedicitur*. Benignitatis in vivendo exempla, I, 683, 1. Benigni non sunt nimis acriter oburgandi, VI, 475, 4: *Qui autem fortiter premit ubera ad eliciendum lac, exprimit butyrum*.

BENJAMIN. Benjamin quid symbolice significet, I, 300, 1. De ejus natalitate, 330, 2. Fuit patri charissimus, *ibid.* Fuit sexdecim annis Joseph junior, *ibid.* Significat allegorice S. Paulum, I, 331, 1; 373, 1; 412, 2; et II, 529, 1. Nascens in Bethlehem, est quosque Christi, I, 331, 1. Est filius dextrae, 330, 2. Quot annorum fuit quando cum fratribus, petente Joseph, in Aegyptum ductus fuit, 374, 1. Cur ei a Joseph quinque partes amplius danda, 372, 2. De benedictione ejus, 412, 1; II, 528, 2. Quid ea allegorice significet, I, 412, 2. Fuit ejus tribus minima numero et infamis, III, 311, 1. Item robustissima ad templum suum, II, 528, 2. Benjamin et Judae sors cur commutetur in descriptione et dimensione tribuum apud Ezechielem, XII, 862, 1. Benjamin tribus cum Juda in unum reimplicavit et Ecclesiam coadunavit postea, XIV, 378, 2. Benjamin vocatur una a portis Jerusalem Aquilonem versus, IV, 237, 1.

BEN-SIRA. Ben-Sira alius est a Siracide, IX, 21, 1; 692, 2. Quando vixerit, IX, 21, 4, et X, 572, 1. Ejus filius et nepos fuere sapientes, IX, 21, 1; X, 572, 1. Habet nonnulla erronea, X, 572, 2. Is qui modo circumflectur scetat fabellis judaicas, *ibid.* Aliquot gnomo recensentur veri Ben-Sira, IX, 32, 2 et seqq. Problemata ei ascripta sunt apocrypha, excepto alphabeto Proverbiorum: ejus stirps et doctrina, X, 572, 1, 2.

BERENGARIUS. Berengarius primus publice docuit non esse verum Christum corpus in Eucharistia. Damnavit ejus error; qui convictus suam haeresim abjuravit: Ejus doctrina catholica circa veritatem eucharisticam, XVIII, 360, 1. Huic adstantem caecodemoneum vidit S. Fulbertus Carnotensis, XIX, 222, 2. Solus ex omnibus haeresiarum respuit, 402, 1.

BERENICE. Berenice plures illustres feminae fuerunt, uti uxore Ptolemai Lagi, regis Aegypti, et alia, filia Ptolemai Philadelphi, XVII, 414, 2. Berenice Ptolemai Philadelphi filia nupti traditur Antiocho Theo, sed a Laodice priore ejus uxore cum filio et conjuge et fautoribus veneno extinguitur, XIII, 450, 1. Sic quoque vocata mulier quae Christo eunti ad crucem sudarium dedit ad sudorem extendendum, alio nomine Veronica dicta, XVII, 415, 1. Vox Berenice seu Berenice unda formetur, *ibid.* Berenice regis Agrippae soror et adipes

ante Flori praesidis tribuna stetit, I, 433, 2; 715, 2. Beronice Herodis Agrippae senioris filia, fratris sui fuit concubina, XVII, 445. 1. Nupsit Pomeoni regi Galiciae, postea quoque nupsit Tito imperatori, *ibid.*

BERNARDINUS (S.). S. Bernardi adhuc juvenis sanctitas quanta esset, XVII, 74, 2. Munera ducti Mediolanensis sibi missa in pauperes distribuit, 373, 1, 2. Ejus sermones ubi asseruntur ipsius manuscripsi, 81, 1, 2.

BERNARDUS (S.). S. Bernardi ortus praesignatus per caulum latrantem, quem mater visa sibi in utero gestare, I, 465, 2; XI, 663, 2; XII, 14, 1. Juvenis pudicitiae suae fuit sedulus custos, VI, 203, 1. Quam fegerit mulieres, II, 344, 1. Ejus incessus et habitus fuit modestus et disciplinatus, V, 189, 2. Ejus gratia et modestia, XIX, 61, 2. Sororem suam splendidius ornata ad se venirentem videre noluit, XI, 144, 1. Omnes pene notas ad religionem coegit, X, 504, 1.

S. Bernardus sedens meditabatur, III, 463, 2; XVII, 80, 1. Illi erat familiare sedere, XV, 137, 1. Cella visa ei caelum esse, X, 81, 2. Quam esset a contemplatione spiritualium absorptus, XI, 251, 2. Quomodo a caelestibus deliciis absorberetur, XXI, 54, 1, 2. Cum Deo in nube versabatur et habitabat, X, 19, 2. Quotopere amore Jesu flagraret, XIV, 337, 1, 2. Ex vulneribus Christi omnem gratiam hauriebat, XX, 306, 1. Ejus ad Jesum jubilantis ardor, XXI, 414, 2. Fuit S. Judae devotus, XX, 649, 1.

S. Bernardus orando sanctam Scripturam intellexit, XIII, 333, 2. Studuit in libro mundi, XVIII, 54, 1. In Scriptura sacra magistros habuit arboreos et sylvas, I, 14, 1. Quam in ea fuerit versatus, 18, 2.

Sua dicendi agendique gratia schisma Petri Leonis sustulit, V, 520, 2. Quomodo invehatur in clericis Ecclesiae opibus incrassatos et lascivientes, XII, 744, 2. Quibus in libris ethicam tradat, IX, 36, 1. Est in stylo suavis et melitius, V, 448, 1. Dum de Verbo incarnato agit, totus melius est, XVI, 59, 2. Lacte B. Virginis suavisimie vastus dicitur, VII, 477, 2. An sit auctor sermonis *le Miseria humana*, VI, 443, 1.

Singularitatem et admirationem fugiebat, seque humiliabat, XII, 16, 2. Vocatus *abbas Claravallis*, quomodo dici et nuncupari ex humilitate voluit, XVIII, 39, 1. Ejus abstinentia et frugalitas, X, 317, 2. Stomacho laborabat, XIX, 249, 2. Pugna percussus, ulcisci volentes inlubuit, II, 264, 2.

Mulierem a daemonio incubo liberavit, IV, 294, 2. Paralyticum cruce signatum sanitati restituit, XV, 244, 1.

Quae monita moriens suis fratribus dederit, I, 538, 1; V, 467, 1. Quid post mortem apparens dixerit, XVI, 542, 2.

BERNARDUS DE QUINTA VALLE (S.). S. Bernardi de condonatis injuriis in morte laetitia, IX, 66, 2; X, 492. Cur dicitur sit hirundo, X, 244, 2. Ejus morientis vox, 233, 2.

BERSABEE. Bersabee qualis urbs fuerit, I, 211, 2; 275, 1. Urbs sic dicta, *ibid.*, 579, 2. Ultima urbs erat Terrae sanctae, et ejus terminus ad meridiem, XIII, 579, 2. Ponitur inter urbes Juda, *ibid.* Ejus descriptio, *ibid.* Quid allegorice et anagogice significet, I, 275, 1.

BESLEEL. Besel qui fuit, I, 719, 1. Besel artificis fuit a Deo donatus arte, X, 440, 2. Besel et Oolib significat SS. Petrum et Paulum, I, 719, 2.

BESTIAE. Earum genera diversa in mari reperire est, X, 413, 2. Bestiarum quoque sit raritas, vastitatis urbibus et locis, XIV, 273, 1, 2. Bruta phantasie instinctum sequuntur quasi legem naturalem sibi inditam a Deo, XIII, 637, 2. Bruta quomodo jejunent, et cur, in publica penitentia, XIV, 53, 2. Bestiae factos suos mire diligunt, X, 89, 2. Etiam musica capiuntur, 150, 1. Bestiae non superant in externis omnibus, XII, 86, 1. Bestiae invide quam sint, IX, 413, 1. Bestiae sua quoque tempora observant, *Job*, 474, 4; 509, 2. Bestiarum silentium, XI, 416, 2. Bestiae carent libertate, IX, 449, 1.

Bestiae etiam adulterium vindicant, II, 215, 2. Per bestias optime punitur impiorum violentia et tyrannis, X, 320, 2. Bestias feras immittit Deus in castigationem malorum, XII, 544, 1. Bestiae sanctis obsequuntur, *Job*, 147, 1. Sanctos subinde sepeliunt, X, 279, 1; XI, 267, 2.

Bestis similis est impius, IX, 585, 2. Bestis traditur cum vitis traditur, XII, 544, 1. Bestis variis assimilantur vita et eis dediti, XIII, 419, 2. Bruta si similes sunt qui de peccatis non ingemiscunt, et si quid ventri desit, dolent et anguntur, 490, 2. Bastialiter vivens, juste, Deo pernitente, fit bestia, 60, 1. Bestiae symbolum sunt hominum barbarorum et immanium, 321, 1. Quomodo in corde hominis nefarii enasci dicuntur, XI, 456, 2.

Bestiae quatuor Danielis quomodo Antichristum representent, XY, 254, 1. Bestia coccinea super quam sedet meretrix magna, quae sit, 311, 2. Significat caetum impiorum et mundanorum, 312, 1. Cur dicatur coccinea, 312, 2. Bestia e mari ascendens, quae sit, 252, 1 et seqq. Non esse imperarium, in ea natus est panis mundi, 113, 1. Bestia de terra quanam sit, 258, 1 et seq. Proprie est praecursor et praeco Antichristi, 25, 19. Ejus duo cornua similia Agni quae sint, *ibid.*

BETHANIA. Bethanie et Bethabae etymon, videtur unus et idem fuisse locus, vel vicinus unus alteri, alia est Bethania a Bethania Marthae et Lazari, XVI, 317, 1. Cur in Bethahara Joannes baptizaret, *ibid.* Et ibi multi crederent in Christum, 481, 2 et seq.

BETHANIE significatio et etymon, XVI, 484, 1. Frat Marthae et Mariae habitatio, *ibid.* Quantum distaret a Jerusalem, 283, 2; 488, 2. Cur illic venerit Jesus paulo ante mortem, 503, 1 et seqq.

BETHAVEN. Bethaven vocantur decem tribus schismaticae, cur, XIII, 220, 2. Ignobilis urbs Judaea fuit, 347, 1. Ita vocatur Bethel per antiphrasin, *ibid.*

BETHEL. Bethel quae sit urbs, et ubi fuerit sita, I, 290, 1; 291, 4; XIV, 448, 1. An fuerint duae Bethel, I, 291, 1. Unica fuit Bethel, eoque in confinio tribus Ephraim et Benjamin, III, 116, 2; XIII, 347, 1. Est fines regni Israel, III, 621, 1. Bethel fuit urbs celebris, primo sanctitate et miraculis, postea idolis et idololatria, XII, 302, 1; XIII, 347, 1. In ea Jeroboam posuit vitulos aureos, XIII, 347, 1; 532, 2. Quinet ipse sua manu lisdem incensum adoleverat, ibi quoque reges posterius commune regni sui fanum exererant, 632, 2. Primo a nucum et amygdalarum copia dicta est Puja; sed a Jacob patriarcha dicta Bethel, *ibid.* Bethel et Bethaven sunt loca distincta, sed a prophetis per antiphrasin ob cultum vitulorum Bethel dicitur Bethaven, id est domus iniquitatis vel domus nihili, III, 50, 2; IX, 404, 2; XIII, 347, 1. Quid allegorice significet Bethel, scilicet Ecclesiam, I, 289, 1. Tropologice Bethel fit Bethaven, cum regnum, populus, urbs a fide et cultu Dei ad heresim desciscit, aut anima a Dei gratia per peccatum excidit, XIII, 347, 1.

BETHLEEM Bethleem duae dicte fuere civitates, XVI, 70, 1. Una in Juda, altera in terra Zabulon, XIV, 108, 1. Bethleem terra Judae quantum distaret a Nazareth et Jerusalem, XVI, 56, 2 et seqq. Bethleem Judae ad austrum est respectu Jerusalem; in ea nasciturus praedictur Christus, XIV, 218, 2. Bethleem, id est domus panis, hoc nomine nuncupata est, partim a fertilitate loci, partim a suo principe Bethleem, I, 331, 1; XIV, 107, 2. Bethleem princeps oppido Bethleem nomen suum qua occasione imposuerit; ejus parentes et stirps numerosa, XIV, 107, 2. Ejus situs et amenitas, *ibid.* Tempore Mosis nuncupatum Bethleem vocabatur, cur vero ita in Genesi nominetur, *ibid.* Juxta eam est speculna in qua natus est Christus, 108, 1. Erat respectu Jerusalem quasi ruralis pagus et vicus, *ibid.*

Cur dicta Ephrata prius, *ibid.* et XV, 78, 2. Quatuor habuit nomina, XIV, 1. Quomodo minima sit, et non minima, 109, 1. Quare a Propheta dicitur *parvulus es*, masculine, non *parvula*, feminine, *ibid.* et 2. Quomodo sit parva in millibus vel principibus Juda, 110, 1. Bethleem civis multi illustres recensentur, 111, 1. Ipsa fuit stirpis regiae seminario, in ea Samuel unxit David in regem, *ibid.* Unde vocetur civitas David, *ibid.* Est totus terrae horreum, quia in ea natus est panis mundi, 113, 1. In ea nascitur Christus, et cur, XV, 78, 2; XVI, 56, 2 et seqq.; 321, 1; 428, 1. In ea fuit unum tantum diversorium, XV, 80, 1; XVI, 62, 2. Ejus celeberritas, XV, 79, 1. Ejus gloria et majestas ex hoc nuncupata, XIV, 1. SS. Patres eam miris laudibus celebrant, *ibid.* et seqq. In Bethleem apparuit stella stultitiae apparens Magis, 114, 2. Est mundi oriens, et orbis metropolis, *ibid.* Eam Adrianus imperator profanavit erecto ibidem Adonidis simulacro, *ibid.*

Ejus schema sunt templa Christianorum, 445, 2. Quomodo omnes non fieri possimus Bethleem, *ibid.* **BETHLEEMITE** ob inhumanitatem in Desiparum praegnantem ostensam puniti strage perurorum, XV, 88, 1.

BETHSABEE. Bethsabae neptis fuit Achitophel, III, 476, 1. Etiam ejus pater unus ex fortibus David, 531, 2. Bethsabae nomen omni, VI, 420, 2. Adulterii promittens fuit, deinde mulier proba, 479, 2. Postea David fuit uxore, XV, 55, 1. Et clauit spiritu prophetico, V, 479, 2; XV, 45, 2. Quanto affectu filio moerens dederit, VI, 480, 1, 2. Eum ipsamet lactavit, *ibid.*, 2. Cur eum vocet filium votorum, *ibid.* et seq. Modo fuit natura sterilis, 481, 1. Dat filio Salomonis praepcepta regendi, 479, 1. Cur monita ejus dicantur visio, *ibid.* Praevicit filio multirososiatum et violentiam, *ibid.*, 2 et seq. Dissuadet filio violentiam, V, 482, 2. Ejus pro Adonia petitio a Salomone filio, quomodo adornata fuerit, XV, 447, 2.

BETHSAIDA. Bethsaida urbis descriptio, etymon, XV, 290, 2; XVI, 321, 1, 2. Bethsaida urbis erat juxta mare Galilaeae, vicina Capharnaum; erat patria trium Apostolorum, XVI, 321, 1, 2. Quid in ea Christus fecerit, XV, 290, 2. Quid ei internetur Christus, 291, 1. Quomodo summe deserta est, XV, 290, 1. Bethsaida item dicta est piscina Probatae, vel Bethsaida, vel Bethcheda et singularum etyma et significaciones, XVI, 372, 2.

BETHSURA. Bethsura fuit munio extructa a Juda Machabaeo contra Idumaeos, IV, 557, 1. Hoc braice idem est quod domus rapis, *ibid.* Captus ab Antiocho, 444, 1. Quantum distet a Jerusalem, 557, 1.

BETHULIA. Bethulia urbs Galilaeae sita erat o regione maris Tiberiadis, XIII, 502, 1. Hebraico idem est quod virginitas Dei, IV, 327, 2; 356, 1. Licet esset propria tribus Zabulon, tamen tribus Juda eam sibi vindicavit, 327, 2.

BEZAE. Bezae in Christum blasphemiam, XX, 456, 2. Ejus blasphemiam circa clamorem Christi, XIX, 394, 2. Negat Christum ad inferos descendisse, XVIII, 627, 4. Imperie per baptismum Joannis Baptistae accepit ejus doctrinam, XVII, 320, 2 et seqq. Negat epistolam ad Hebraeos Romae scriptam, XIX, 524, 2. Ejus sententia de auctoritate epistolae ad Hebraeos rejicitur, 443, 2. Galvinum semper doctissimum interpretem vocat, 240, 1. Ejus circa curiositatem incuria, XVIII, 628, 1; XIX, 340, 1, 2. Ejus blasphemiam circa invocationem sanctorum, VI, 305, 2; XVIII, 187, 2. Ejus argutie et stupor, XVIII, 603, 1. Est in S. Franciscum stigmatibus notatum injurius et blasphemus, 582, 2. Ejus error de auctore Apocalypsoe, XXI, 6, 2. Ejus scomma de cardinalibus, 313, 1. Ejus cenotaphium, XX, 460, 2.

BACIATAS. De bibacitate nemo se jactet, X, 134, 1. Bibacitas mulierum, 7, 1. Bibacitas nonulorum, XIV, 223, 2. (*Vide ERUCTAS.*)

BIBERE. Bibendum initio refectionis non est, X, 125, 1. Bibendi leges præscribat olim in conviviis symposiarcha, 142, 1. Ad bibendum aliquem cogere est contra naturam, IX, 363, 4, 2. Bibere ad sanitatem et ad id cogere est tyrannicum, *ibid.* Biberent quomodo satrapæ Babylonis secundum etatem suam quisque, XIII, 68, 1, 2. Bibendi post gratias unde mos emanari, XI, 750, 2.

BIBLIA. Biblia non resituit Esdras post captivitatem Babylonicam, XII, 374, 1. Bibliorum interpretatio septuaginta interpretum Alexandria procurante Ptolomæo rege adornata est, XIV, 192, 1. Biblia olim immensa apud Hebræos exponebantur, V, 251, 1. Biblia sunt liber sacerdotalis, XIV, 572, 2. Biblia multa Flandrica auferunt Christo nomen Dei in sua versione, XI, 235, 2. (*Vide SCRIPTURA SACRA.*)

BIBLIOTHECÆ. Bibliothecæ variæ erectæ, IV, 605, 2. Bibliotheca Alexandria quot millia librorum haberit, a quo instituta et aucta, XIV, 192, 1.

BIGAMIA. Bigamia ante baptismum est impedimentum sacerdotii, XIX, 212, 1.

BILINGUIS. Bilinguis quis sit; est maledictus, X, 54, 2. *Susurro et bilinguis maledictus, multos enim turbabit pacem habentes.* Bilingues duplici sunt corde, V, 566, 2. *Verba bilinguis quasi simplicita, et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris, XX, 44, 1 et seqq.: Vir duplex animo inconstans est in omnibus viis suis.* Bilingues non sunt constantes in dictis, IX, 181, 2: *Omnis peccator periturus in duplici lingua.* Sunt velut serpentes bilingui, 184, 2: *Lingua imprudentis, subversio est illius.* Et ut fures, *ibid.* Bilinguis est susurro, adorator, murmurator, V, 565, 2. Bilingues Deo sunt idibiles, V, 209, 2: *Arrogantiam, et superbiam, et iram pravam, et os bilingue delector.* Et proinde homini fugiendi, *ibid.* (*Vide DETRACTOR. LINGUA.*)

BILIS. Bilis est amara et acris, et mordax, X, 138, 1: *Vinum multum potatum irrationem, et iram, et ruinas multas facit.* Bile carentes sunt longævi, II, 538, 1; V, 436, 1; *Vila carniun, sanitas cordis, pulchro ossium, invidiis, X, 108, 1: Zelus et iracundia minuit dies; et ante tempus senectam adducit cogitatus.* Bilis atra et flava multos necat, IX, 792. Bilis peccatori excitanda non est, 269, 2: *Non incendas carbones peccatorum, arguens eos.* Bilis eos est virtutis, V, 158, 2. Cur cum bilioso non sit in eunda societas vel amicitia, VI, 168, 2 et seq.: *Noli esse amicus homini iracundo.*

BLANCA (S.). S. Blanca regina filium Ludovicum sanctum reddidit, V, 271, 2; X, 874. Quid filio suo crebro inculcavit, IV, 270, 2. Regno S. Ludovici mire profuit, V, 402, 1.

BLANDILOQUI. Blandiloqui sunt plerumque deceptores, X, 69, 4, 2: *Donec accipiant, osculantur manus dantis.* Cavendi sunt, VI, 395, 1: *Homo qui blandis fœtisque sermonibus loquitur amico suo, rele expandit gressibus eius.* Blandiloquentia

hæreticorum errorum est pallium, XVIII, 634, 2: *Et jam non sintus parvuli fluctantes, et circumferamur omni vento erroris.*

BLANDIMENTA plus nocent quam tormenta, V, 36, 2: *Si te lactaverint peccatores, ne acquiescas eis.* Reole oleo comparatur, 132, 2: *Panus cinis distillans labia meretricis, et miltidius oleo gutta ejus.*

BLASPHEMIA. 1° *Quid sit blasphemia.* Blasphemia idem est quod græcè *blasphemia*, sed usu ecclesiastico sumitur pro convicio factum in Deum vel sanctos, IX, 121, 2; XII, 543, 2; XVII, 167, 1; XVIII, 283, 2; XIX, 336, 1; XXI, 48, 2 et seq. Etiam quamlibet execrationem et imprecationem significat, XX, 455, 1. Blasphemia in Spiritum sanctum quæ sit, XV, 306, 2 et seqq.; XX, 620, 1. Vix remittitur, XV, 307, 2.

2° *Blasphemia quale sit peccatum.* Job, 685, 2. Est peccatum horrendum, III, 667, 1. Est summus Dei contemptus, XI, 408, 1. Apertam habet Dei iahonoratiõnem, IX, 601, 2. Blasphemia erat exosa Judæis, *ibid.* et X, 35, 2. Eam mire exhorrebant, XV, 586, 1. Blasphemiam ne nominabant quidem, III, 667, 1. Ea audita, vestes scindebant, XVII, 292, 1.

3° *Qualiter blasphemia puniatur.* Blasphemi puniebantur pena mortis, XV, 586, 1. Lapidibus obrui solebant apud Judæos, vel in saxa precipitari, XVI, 108, 2; 456, 1.

Blasphemia in Deum ab eo puniatur, X, 42, 1. Blasphemos quam acriter Deus punit, XI, 465, 1, 2.

Exempla blasphemorum morte punitorum, II, 165, 1 et seq.; 415, 2. Blasphemia punita in Nicanore, IV, 448, 1. Bibo quidam Germanus in Deum blasphemus quam graviter punitus, XI, 340, 2. Item alius uxori prægnanti dæmonem in ventre imprecatus, a monstro quod illa peperit, venenosus icibus interit, 235, 2.

BOANERGES. Boanerges, id est filii tonitruu dicti duo filii Zebedæi, quid ea vox sit, et unde formetur, XV, 678, 2 et seq. Quomodo Boanerges sint apostoli Joannes et Jacobus, XII, 488, 1.

BOETIUS. Boetius per mathesin mira operatus est, X, 297, 2 et seqq. Carceri inclusus, spe meliorum se solabatur, IX, 357, 2. Apud Theodosium regem Gothorum fuit falsi accusatus, X, 552, 1, Inique necari jussus a rege Theodorico, IX, 309, 2; XVII, 339, 2. Boetii severum elogium, 297, 2 et seq.; XXI, 294, 2.

BOMBYX. Bombycum natura, XI, 552, 2. Bombycum caratix una alit totam domum, V, 402, 1. Bombyces frixi olim erant civis Germanorum, XV, 97, 1. Bomby inquam citis, XII, 610, 1. Bombyx symbolum justî viri in quo, V, 420, 1. Ejus transformatio est typus resurrectionis, *ibid.* I, 63, 2.

BONUM SUMMUM. Bonum est idem quod perfectum, XV, 426, 2: *Unus est bonus, Deus.* Bonum summum quas condiciones habeat, XIV, 298, 2.

Somnum bonum summe est misericors et benedictus, XIII, 369, 2. Boni omnis ratio in solo Deo est, *Psalms.* II, 278, 1. Bonum omne est in Deo, XV, 424, 2. Bonum infinitum est Deus, XVI, 543, 1: *Ostende nobis Patrem, et sufficit nobis.* Bonum Dei est bonum ejusque et totius universi, X, 418, 2: *Consummatio autem sermonum, ipse est in omnibus.* Bonum omne omnium creaturarum in Deo totum collectum est in simplici unitate, idque infinitum, XIII, 293, 1. Boni immensi possessio Deus, XI, 370, 2; 371, 1. Bonum Dei minimum pluris aestimandum quam omne bonum creaturarum, IX, 155, 2.

BONA TEMPORALIA. 1° *Quæ sint.* Bonorum omnium auctor est Deus, *Psalms.* I, 26, 1: *A fructu frumenti, vini et olei sui multiplicati sunt.* Bona Dei alia sunt externa, alia interna, V, 522, 1: *Super omnia bona sua constituit eum.* Inter bona sunt quidam gradus, X, 568, 2: *Assumite disciplinam in multo numero argenti, et copiosum aurum possideite in ea.* Bona naturæ et fortunæ sunt indifferentiæ, XV, 194, 2. Bona hujus vitæ vana sunt et malis permixta, III, 494, 1: *Porro, sicut Absalom, vir non erat pulcher in omni Israel.* Bonum omne permixtum habet amaritudinem, IX, 638, 2. Sic sæpe inmixti dolores, V, 418, 1; IX, 355, 2: *In die bonorum ne immeretis malorum,* XII, 712, 2. Bona presentis vitæ levia sunt, et eos qui sensu parvuli sunt, oblectant; sapientibus autem qui celestia sapiant, contemptibilia sunt, XIII, 620, 2. Sunt umbra veri boni, *Psalms.* I, 251, 1: *Veruntamen in imagine pertransit homo.* Imperfecta sunt, nec satiantia, XI, 650, 2: *Quare appenditis argentum non in panibus, et laborem vestrum non in saturitate.* Bona mundi hujus vix uno die durant, et filia noctis vocari possunt, XIV, 59, 1. Non dant veram felicitatem, V, 70, 2. Bona hujus vitæ per sinistram denotantur, æternæ per dexteram, 88, 1: *Longitudo dierum in dextera ejus, et in sinistra illius divitiæ et gloria,* VII, 566, 1: *Læva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me.* Cur bonum et felix vocetur dextrum, V, 126, 2: *Vix enim quæ a dextris sunt, novit Dominus, perveræ vero sunt quæ a sinistris sunt.*

2° *Bonorum temporalium distributio.* Bona temporalia Judæis promisit Deus, sed spiritualia christianis, V, 55, 1: *Qui autem me audierit, absque errore requiescat, et abundantia perfruetur,* 9, 2; 87, 2; 273, 2: *Non affliget Dominus famem animam justæ, IX, 39, 2.* Sæpe illa Deus dat hominibus suis, negat amicis, XIV, 204, 2: *Impius prænet adversus justum, propterea egreditur iudicium perversum.* Bona quandoque Deus sanctis tribuit, quandoque auferit, *Psalms.* I, 288, 2. Non est necesse ea a Deo petere, quia ultro nobis adjiciuntur, si primum regnum Dei petamus, X, 194, 2; 202, 2. Bona temporalia cur data Salomoni, III, 610, 2.

3° *Bona temporalia quam sint periculosa.* Bona sensibilia mentem humanam magis movent quam spiritualia, X, 561, 12: *Calculata est anima mea in illa (sapientia), et in faciendâ illam confirmatus sum.* Bona, eis si abutantur vertuntur in malum, 133, 1: *Bona peccantibus convertuntur in malum,* 315, 2: *Bona bonis creata sunt ab initio, sic nequissimi bona et mala,* 318, 1: *Hæc omnia sanctis in bona, sic et impiis et peccatoribus in mala convertuntur.* Bonis presentibus et futuris frui, est perdiditio, XVI, 114, 1: *Vix vobis divitiibus, quia habetis consolationem vestram.* Fuere Salomoni causa lapsus, III, 612, 1: *Bona impii ab eo ad justum evolabant,* V, 341, 2: *Qui conturbat domum suam, possidebit ventos.*

4° *Quomodo istis bonis utendum.* Bonis presentibus tantum utimur, æternis fruimur, XIX, 265, 1. Fruendum honestis, utendum utilibus, VIII, 308, 4: *Ulamur creatura tanquam in juventute celeriter.* Bona minor pro majoribus expendenda, Job, 545, 2. Temporalia bona pro salute animæ deserenda, Job, 55, 1: *Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo dabit pro anima sua.* Bona terrena debent fideles a se abdicare, XXI, 223, 1: *Atrium autem quod est foris templum, ejice foras.* Bona temporalia eæ charitate negligi possunt ob majus bonum amicitia, et non spiritualia, V, 371, 4: *Qui negligit damnum propter amicum, justus est.* (*Vide DIVITIE. OVIS.*)

BONA SPIRITUALIA. Quæ sunt vera bona, XV, 137, 2. Bonorum omnium principum est lumen Dei, *Psalms.* I, 98, 1: *Tu illuminas lucernam meam, Domine.* Quæ bona nobis præstat et præstitit Christus, XIV, 467, 2. Quæ bona nobis impetrari Pontifex Christus, XIX, 439, 2: *Christus autem assistens Pontifex futurorum bonorum.* Tria bona data christianis per Christum, 459, 1. Bona spiritualia quæ per Christum Israel accepit, XII, 751, 2: *Adducam super vos homines, populum meum Israel, et hæreditate possidebunt te.* Bona spiritualia a Judæis in Gentem collata, XVIII, 240, 2: *Si spiritualium eorum participes facti sunt Gentiles.* Bonorum spiritualium quanta futura sit copia tempore Evangelii, XIII, 645, 2: *Et comprehendet arator messorum.* Bona Christi et animæ illi disponantur aint communia, XVIII, 490, 1: *Respondit enim vos uni viro.* Bonum quod Christus nobis præstitit, majus est quam malum quod intravit Adam, 102, 4: *Non sicut detulit, ita et donum.* Triplex bonum animæ justî donat Spiritus sanctus, 134, 2: *Ipse Spiritus testimonium reddat spiritui nostro quod sumus filii Dei.* Bona spiritualia Ecclesie et animæ sanctæ quæ peccando ipsa amittit, sunt præcepta, exercitia, virtutes, charismata, XIII, 490, 2: *Ignis comedit speciosum deserti.* Bona ineffabilia quæ Christus dat in hac vita, et præsertim in altera, XI, 739, 2; 740, 1: *A sæculo non audierunt, neque auribus percepserunt: oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præ-*

parasti expectantibus te. Quae sint bona invisibilia nobis a Deo preparata pro malis praesentibus, XVIII, 140, 1: *Spe enim salvi facti sumus*. Haec omne desiderium superant, 262, 2: *Oculus non vidit, etc.* Bona spiritualia dives non curat, sed psums: et caduca et temporalia hic negligit, illa in prelio habet, V, 571, 2: *Sustinentia dicitis urbis roboris ejus*.

BONUM MORALE : 1° *Quid sit et quodlibet*. Boni et non boni definitio, Job, 665, 2. Bonum significat tam bonitatem et honestatem virtutis, quam jucunditatem et felicitatem, IV, 233, 1: *Quare vultus tuus tristis est, cum lo agrotum non videam? non est hoc frustra, sed malum nescio quod est in corde tuo*. Bonum capitur pro jucundo et laeto, IX, 403, 2 et seq. *Bona est substantia, cui non est peccatum in conscientia*, V, 492, 1: *Melius est parum cum iustitia, quam multi fructus cum iniquitate*. Bonum triplex, honestum, utile et delectabile, VIII, 273, 2: *Senile de Domino in bonitate*, IX, 613, 1: *Nihil melius est quam timor Dei*. Bonum est diffusivum sui, XX, 35, 2. Bonum appropriatur Spiritui sancto, X, 386, 1: Bonum virtutis majus est quam vite, XX, 577, 2.

2° *Qualiter bonum faciendum*. Bonum ex integra causa constat, X, 193, 1: *Ab immundo quid mundabitur*, XIV, 355, 1. Debet totaliter bonum esse, non partialiter, XX, 112, 2: *Quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus*. Bonum difficultus executioni mandatur quam malum, VI, 222, 2: *Qui cogitat mala facere, stultus vocabitur*. Bonum illud suspectum quod non debet benedicunt, sed sola hominis voluntas dicitaverit, IX, 518, 2: *Post concupiscentias tuas non eas*. Qui bonum operantur ut inane gloria et questum sordidum accipiant, ventum seminant et turbinem metent, XIII, 395, 2: *Ventum seminabunt, et turbinem metent*. Boni honesti intuitu bene agendum est, XX, 328, 2: *Et quis est qui vobis nocet, si boni emulatores fueritis?* Ob bona sua cur non superbiant sancti, XXI, 414, 2: *Militebant coronas suas ante thronum*. Bonum in nullo prohibendum a quocumque fiat, XVI, 140, 1: *Vidimus quemdam in nomine tuo efficientem daemonia, et prohibuit eum*. Bonum pro malo hostibus reddendum est, VI, 285, 2: *Si esurierit inimicus tuus, esca illum*. Bona nunquam in peiorem partem interpretanda, Job, 28, 2. Bona multa fecit Deus in homine que non facit homo, nulla vero facit homo, que Deus non facit ut faciat homo, XIII, 457, 2: *Perditio tua, Israel, tantummodo in me auxilium tuum*. Bonum omne est a Deo, XX, 63, 2. Bona Deus proprie providet, intendit et corrigit, mala tantum statuit permittere; impedire posset si vellet, XVIII, 25, 1.

BONUS. Quis sit vir bonus VI, 472, 2. Est velut lex viva, XIII, 397, 2: *Scrībam ei multiplices leges meas quae velut aliena computatae sunt*. Bonum oportet esse tum sibi, tum aliis, XXI, 64, 2:

Scio opera tua, quia nomen habes quod veritas, et mortuus est. Boni viri proprium est opus suum non destruere, sed perficere, XIII, 497, 1. Bonum esse inter malos, immensi est praeconiū, IV, 269, 1, 2: *In captivitate tamen positus, vira veritatis non deservit*. Boni non debent civitati concedere, nisi praesit bono, V, 114, 2: *Non enim duraverunt, nisi malefecerint*. Bonis vir se non ulciscitur, XX, 31, 2. Videt Deum quomodo, 616, 4: *Qui malefacit, non vidit Deum*. Boni soli amant seipsos, VI, 9, 2.

Boni nesciant adulari, hinc pauciora a principibus obtinent, VI, 8, 1, 2.

BONAVENTURA (S.). S. Bonaventura unde sit dictus, X, 507, 1. (quam esset moribus amabilis, XX, 159, 1. Mira fuit innocentia, IX, 406, 2. Ejus modestia, XX, 324, 1. Quoto vitatis anno sit factus religiosus, XIX, 303, 2. E cruce Christi maxime sapientiam hausit, XVIII, 256, 1. Dicitur doctor Seraphicus, X, 505, 4; XI, 169, 1. Pie visitator a S. Thoma Aquinate, et de suo praecipuo libro interrogatur, VII, 555, 2 et seq. Ejus memorialis ethica, IX, 36, 2; 37, 1. S. Bonaventurae angelus communionem dedit, II, 211, 1. Ejus lingua diu post mortem integra reperta, XX, 154, 2. Ejus elogium, X, 416, 2. S. Bonaventurae a D. Thomas Aquinas comparatur duabus olivis, XXI, 227, 1.

BONIFACIUS (S.). S. Bonifacius Germaniae apostolus quanti S. Petri epistolae faceret, XX, 231, 1. Evangeliorum codicem ubique secum circumferrebat, et hoc esse dissecto, nulla tamen littera dissecta fuit, I, 14, 2: *XV, 9, 1*. S. Bonifacii de presbyteris ejus aevi sententia, quomodo questus de sacerdotibus ligneis, XII, 741, 2; XIV, 592, 2. S. Bonifacius construendo monasterium fuit occasio urbis extruendae, IX, 459, 2. S. Bonifacius an sit angelus habens Evangelium aeternum, XXI, 278, 1.

BONITAS. Bonitatis definitio, XVIII, 569, 1. Idem est subinde quod beneficentia, XVIII, 95, 2. Bonitas etiam capitur pro beneficentia et benignitate, XX, 274, 2. Item pro virtute qualibet et honestate, *ibid.*

BOOZ. Booz tantum fuit unus, et non plures, XV, 55, 4. Booz castitas, III, 244, 2. Ejus laudes, 247, 1, 2.

BOS. Bos vocatur Cherub, quasi *rochet*, id est *trahens currum*, XII, 577, 2. Bos animal est stolidum, V, 196, 1. Innocens, 408, 1. Alius laborat, non sibi, *ibid.* Est validus, *ibid.* Sibi frugalis, *ibid.* Boves in calidis regionibus communiter sunt rufi, XIV, 362, 2. Boves conjunctionem iupum impetunt, IX, 670, 2. Boves olim arabant, 229, 1. Boves validi requiruntur ad colendam terram, V, 404, 2. In incessu et aratione lentus est, sed exactus, 405, 2. Boves in Palaestina et Cananis insulis triturrant, XVIII, 329, 1. Bovis quinque commoda, 616, 4.

Bovem quare Deus sibi immolari voluit, II, 6, 1. Bovem alios occidentem cur Deus veterit comedi, I, 624, 2. Bovis fur cur quintupliciter debebat restituere, 615, 1. Bovi triturranti quomodo est non aliandum, II, 488, 1.

Bos significat mystice Dei patientiam, justitiam, religionem et cultum, XXI, 108, 2. Item Christi sacerdotium, *ibid.* 1. Bos sacerdotii, sacrificii, utilitatis et beneficentiae est symbolum, XII, 484, 1; 509, 2. Bos significat mystice doctorem, I, 615, 1. Erat praeis orationis et fertilitatis symbolum, 404, 2. Ejus dentes quadrant doctore et conclonatori evangelico. Typus est laboris, *ibid.*; IX, 577, 2; XII, 578, 1. Cur bovis figura didrachmis insculperetur, IX, 577, 2. Est symbolum religionis et martyrii, V, 405, 2. Bos est etiam symbolum pigri, IX, 577, 2. Bos jugo assuetus significat Judaeos legi subditos, XI, 435, 1, 2; XIV, 246, 2. Et sua indole stupidus, obstinatus, laevus, *ibid.* Bos symbolum S. Lucae, XVII, 42, 2.

Inter bovem et asinum in praesepe reclinatus est Christus, XI, 106, 1, 2; XIV, 246, 1; XVI, 60, 2. Quem bovem sibi fingant Judaei alii in tempus Messiae, XIX, 178, 2. (*Vide VITULUS, CHERUB, ANIMALIA*.)

BOSRA. Bosra duplex erat, una Idumaeorum, alia Moabitum, XI, 730, 2; XII, 310, 2. Bosra metropolis Idumaeae, unde dicta sit, XI, 450, 1, 2. Ea per metathesin dicitur Byrsa arx Carthagini, 731, 1.

BOTRUS. Botrus Cyprii quid, VII, 530, 4. Eucharistiam representat, 533, 2. Botri Cyprii varia symbola, *ibid.* et seq. Botri sunt symbolum reproborum, XXI, 285, 2.

BRACHIUM. Brachia hominis sunt quasi alae, XIV, 215, 2. Brachiorum extensio est mensura staturae cujusque hominis, XV, 200, 2. Brachii nudatis incedebant veteres, XII, 533, 1. Brachium projicere est iratorum, XIV, 570, 2.

Brachium sumitur pro fortitudine, XII, 239, 2. Significat potentiam, *Psal.* I, 57, 2. In Scriptura est symbolum roboris et potentiae, XI, 605, 2; XVI, 40, 2. Brachium significat mystice Filium, secundum in Deitate personam, I, 482, 2. Brachium Dei triplex, XI, 635, 2. Brachium Domini vel est ipse Christus, vel potentia quam ipse Deus in Christo ostendit, et fortitudo quam Christo communicavit, 624, 1. Brachium est laboris symbolum, IX, 252, 1. Brachia et crura aenea angeli Danieli apparentis significant fortitudinem et armorum splendorem, XIII, 440, 1.

BRAVIUM. Bravium quod sit stadii spiritualis, XVIII, 334, 1. Quomodo bravium accipiat unus et plures, 332, 2. In bravium jugiter intendere incitat ad cursum, XIX, 80, 2.

BREVITAS VITAE. *Vide VITA*.

BRIGHTA (S.). S. Brighta fuit in viduitate

constantissima, XIX, 237, 1. Fuit desponsata Christo, VIII, 199, 1. Multa per revelationem a B. Virgine accepit, IX, 652, 1. Ejus revelationes, cujus sint auctoritatis, XX, 501, 1: *Cur Romae vivere et mori voluit*, XI, 766, 1; XX, 402, 2. Et prime, cum canonizaretur, concessum est ut ei ejus honorem officium recitaretur, X, 429, 1.

BRIXIUS (S.). S. Brixius, S. Martino adversarius initio, postea ei in episcopatu successit, XIV, 493, 1. S. Brixius falso fornicationis accusatus, infantis ipsius ore absolutus est, II, 469, 1, 2; XIII, 185, 2.

BRUCHUS. Bruchus quod genus insecti sit, XI, 438, 1. Bruchus hebraico *teleo* dicitur, id est *tygurio*, quod herbas lingat et rodit, 478, 2. Interdum vox haec vertitur comestor, 470, 1. Quae animal sit bruchus, *ibid.* et 2. Variis varia sententibus, auctor sentit esse parvam locustam sive pullum locustae, *ibid.* Locustis majoribus grandia depascuntibus, bruchi, eorum pulli, minima germina quaeque usque ad radices stirpium depascuntur, *ibid.* Bruchus semper bene jungitur cum locusta, quasi proles cum matre, *ibid.* Vox *oruchus* formatur vel a *brachus*, vel a *brachus*, vel a *brachus*, *ibid.*, 2. Ejus forma, *ibid.* Nomen bruchi subinde extenditur ad alias locustarum species, *ibid.* Quare vocetur acculeus, 480, 1. Bruchus significat infamam et minimam locustae speciem, cum caetera species omnes enumerantur; cum vero illas subducitur, pro illis substituitur, ut bruchus pro ataco, pro ophiomacho, pro locusta ipsa sumatur, *ibid.*

BRUNO (S.). S. Bruno qua occasione sit conversus, XX, 372, 1. Ejus conversionis occasio fuit condemnatio doctoris cujusdam Parisiensis, XIII, 153, 2; XXI, 289, 1, 2. Qua voce ordinem Carthusiensem instituerit, IX, 87, 1. Secessit in montes Carthustiae, ibique Carthusianorum ordinem instituit, IV, 520, 2.

BUCCELLA. Buccella sicca cum gaudio melior est quam domus plena victimis, V, 520, 1, 2. Quomodo id mystice accipitur, 522, 1.

BURGUNDIONES. Burgundiones dicti, IV, 163, 1; V, 569, 2. Sic dicti a Burgis, id est turribus et arcibus in quibus degabant, XVI, 200, 2. Burgundiones primi e Gallis fidem Christi susceperunt, XII, 605, 2. *Burgundio saluus* adagium unde habet originem, *ibid.*

BYSSUS. Byssus quid fuerit veteribus, I, 634, 1, 2 et seq. Byssus veterum fuit linum praestantissimum, VI, 514, 2; 514, 1; XII, 610, 1, 2. Igni resistebat, VI, 515, 2. Byssi pretium et splendor, XII, 834, 1, 2. Est symbolum opum, gloriae ac deliciarum, *ibid.* Est symbolum pudicitiae et castitatis, VI, 514, 1. Representat purissimam conversationem sanctorum, item felicitatem, XXI, 334, 1; 339, 2. Byssus tabernaculi terram significat, XIX, 432, 1.